

SoftwareBus



**Huisarts online
Filters gefilterd**

Windows 10 versie 1511

Windows eigen FTP-server

Privacyopties Windows 10

Van Windows naar Linux (2)



2015 **6**

hcc!CompUsers
systemen en applicaties

Officieel orgaan van **hcc!CompUsers** interessegroep

Inhoud

- 1 Voorpagina
- 2 Bij de voorplaat
- 2 Voorwoord
René Suiker
- 3 Windows 10 versie 1511
Rein de Jong
- 4 Terugblik Compusers Kaderdag
René Suiker
- 7 Colofon
- 8 Huisarts online
Jaco Beeker
- 10 Privacyopties Windows 10
Rein de Jong
- 14 Van Windows naar Linux (2)
Hans Lunsing
- 17 Teamwork aan de bestuurstafel (2)
André Reinink
- 19 Filters gefilterd
Wessel Sijl
- 22 GigaHits 2015-6
Henk van Andel
- 24 De FTP-server in Windows
Rein de Jong
- 27 Goedkoop of duurkoop
Isja Nederbragt
- 29 Problemen met DNS-servers
Kees van der Vlies

Editor gevraagd

Ben je goed in taal en houd je ervan geschreven teksten te redigeren? De redactie zoekt een redacteur die in teamverband wil meewerken aan de totstandkoming van de SoftwareBus. Interesse?

Schrijf naar redactie@compusers.nl

Bij de voorplaat

E-health is het kwartaalthema van HCC. Het artikel *Huisarts Online* verwijst hier direct naar: de technologie in dienst van de gezondheidszorg. Wat zal dat ons gaan brengen?



Voorwoord

We hebben de afspraak dat alle bestuursleden bij toerbeurt het voorwoord schrijven. Voornamelijk opdat de lezers zo met alle bestuursleden kennis maken. Maar deze keer doe ik het graag zelf, zowel om even terug te kijken op wat we bereikt hebben, alsook om vooruit te kijken.

Mijn uitdaging is om anders te schrijven dan in voorgaande jaren. Immers, in veel opzichten verloopt, wat de redactie betreft, een jaar toch meestal hetzelfde als vorige jaren. Voor elk jaar maken we een planning gebaseerd op reeds vaststaande evenementen. Op basis van logistieke parameters weten we wanneer de kopij binnen moet zijn en gaan de oproepen de deur uit. Elke keer weer lukt het de redactie, dankzij de vele vrijwillige auteurs, het blad te vullen met nuttige informatie over computeren en onze clubactiviteiten. Soms lukt dat maar net op tijd, omdat we actueel willen blijven en niets 'van de plank' halen.

Het was voor ons een goed jaar. We kijken tevreden terug op onze evenementen, met grote aantallen bezoekers die hun waardering uitspraken over het programma. Overall in de vereniging hebben we actieve vrijwilligers, en op onze bijeenkomsten komen die samen en dat is mooi om te zien.

De Algemene Leden Vergadering heeft duidelijk aangegeven waar ze als vereniging heen wil: 'We willen voortbestaan en zelfs investeren.' Dat kan betekenen dat we over een jaar of tien door onze middelen heen raken, maar we gaan niet op onze centen zitten 'om maar te besparen'. Het geld van de vereniging is van de leden en we besteden het aan zaken waar zij belangstelling voor hebben. En de Platforms willen we een prominentere rol geven, zodat we ons, elke keer als het even kan, kunnen profileren rondom onze herkenbare thema's. Verder zijn we, u heeft het vast al gemerkt, actief op Twitter en Facebook. Niet heel uitgebreid, we zijn nog aan het wennen, maar het wordt beter.

Als bestuur vergaderen we tegenwoordig ook elektronisch. Toch blijven we elkaar ook regelmatig fysiek treffen, want elektronisch vergaderen heeft zijn voordelen, maar elkaar af en toe in de ogen kijken heeft ook meerwaarde.

U merkt het, weinig weemoed in het voorwoord dit keer, want het gaat best goed. Maar het kan altijd beter en daar werken we steeds aan. We mogen dan ook trots zijn. Trots op onze vereniging, trots op ons lijfblad.

Deze keer dus geen bespiegeling over wat er in de wereld misgaat; daar wordt al genoeg over geschreven en ik heb er even geen zin in. Wel even een blik op wat u in deze SoftwareBus zult aantreffen: een bijdrage van een huisarts online; een terugblik op de kaderdag en wat dat voor ons betekent; uiteraard weer volop aandacht voor Windows 10 en ook voor digitale fotografie. Het blad is dus weer geheel gevuld, en ik zou zeggen: 'Ontdek het zelf.' Uiteraard is er weer een goedgevulde GigaHits bijgesloten, waarover in het blad meer.

Ten slotte nog dit: namens bestuur en redactie wens ik alle lezers heel fijne kerstdagen en een prachtig 2016. Geniet van uw vrije dagen en tot ziens.

René Suiker
Hoofdredacteur



Je wilt ook wel eens iets schrijven in de SoftwareBus? Dat kan. Graag zelfs!
Wil je uitsluitend redigeren? Dat kan ook!

Neem contact op met:
redactie@compusers.nl

Sluitingsdatum volgend nummer:
8 januari 2016

● Windows 10 versie 1511 ●

Rein de Jong

De herfst-update van Windows 10 verscheen 12-11-2015 onder de naam Threshold 2 met als versienummer 1511 (=JJMM) build 10586.3. Vanaf dat moment ook beschikbaar op Technet en in Amerika. Sinds 13-11 was deze ook voor iedereen op te halen en ook de Nederlandse Media Creation Tool (MCT) is per die datum aangepast en bijgewerkt.



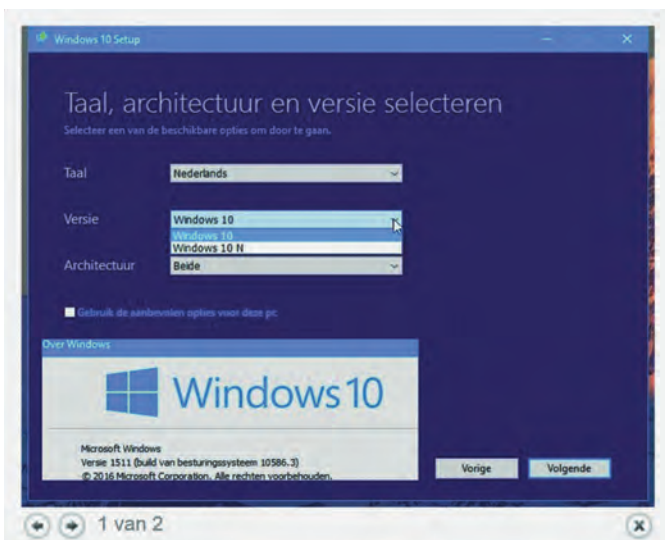
Sinds 14-11 staat de grote uitrol naar alle Windows 10-pc's op het programma. Verwacht het dus vandaag of morgen op je pc. Wens je niet te wachten? Gebruik dan de MCT.

Ook kun je ervoor kiezen om beide architecturen (32- en 64-bits) aan te maken. Je hebt dus straks genoeg aan één USB-stick (min 6 GB). Daarop staat dan een Windows 10 die je ook kunt gebruiken om hulp aan anderen te bieden.

Naast verbeteringen aan de snelheid van Windows, drivers en ondersteuning voor randapparatuur vond ik het volgende vermeldenswaardig.

Windows 10 activeren met een Windows 7 of Windows 8(.1) productsleutel

Windows 10 kun je nu schoon installeren en activeren met een legitieme Windows 7, 8 of 8.1 productsleutel. Uiteraard is dat niet nodig wanneer op die machine al een geactiveerde Windows 10 stond; dan kun je het ingeven van de productsleutel overslaan. Windows zoekt dan de handtekening van je systeem in hun database en reactiveert Windows 10.

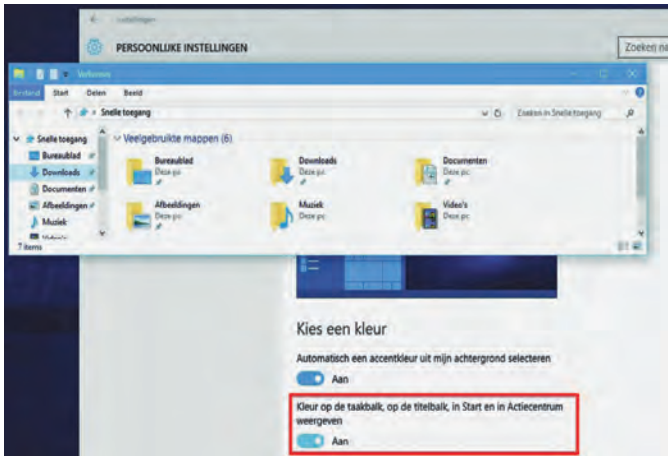


Je haalt nu één versie op van de MCT. Standaard maakt die nu installatiemediën voor je eigen Windows-versie, tenzij je het vinkje verwijdert bij Gebruik de aanbevolen opties voor deze pc. Dan kun je selecteren tussen Windows 10 en Windows 10N (De Neelie-versie). De Windows 10 Pro en Standaard komen beide in de ISO terecht.



Gekleurde titelbalken zijn terug

Instellen: **RMK** (rechtermuisknop) op bureaublad > **Persoonlijke voorkeuren** > **Kleuren** > **Kleur op taakbalk**, op de titelbalk ... *inschakelen*.



Het startmenu toont app-advertenties

Startmenu toont af en toe aanbevelingen (Reclameuitingen!) voor apps.

Uitschakelen: **Instellingen** (Win+i) > **Persoonlijke instellingen** > **Start** > **Af en toe suggesties in Start weergeven**: **UIT!**



Traceren van een verloren apparaat

Versie 1511 heeft een optie 'Mijn apparaat zoeken'. Onder **Instellingen** > **Bijwerken en beveiliging** > **Mijn apparaat zoeken**.

Op mijn desktop staat dat niet. Wel op mijn laptop en denkbaar ook op andere mobiele apparaten. Hiervoor dien je locatieservices in te schakelen. Zonder locatie geen tracking.



De nieuwe browser Edge

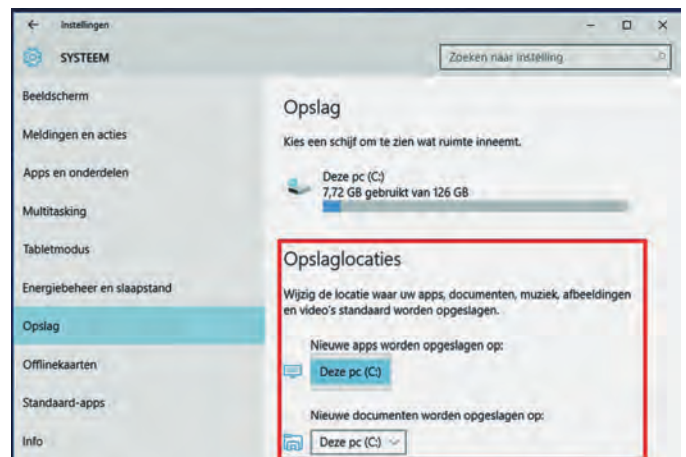
De browser Edge heeft een betere rendering engine gekregen. (HTML5, CSS3 en ECMAScript). Verder een voorvertoning van de tabbladen en het synchroniseren van favorieten en leeslijst over al je Windows 10-apparaten (MS-account). Ook is de snelheid en de veiligheid van Edge verbeterd. De veiligheid is verhoogd door het bestendig te maken tegen DLL-injecties. Tevens maakt de renderingengine geen gebruik meer van Browser Helper Objects en ActiveX. Dat zorgt voor een betere bescherming tegen binaire injectieaanvallen. Alleen programma's (DLL's) die een kwaliteitskeurmerk (WHQL) van Microsoft hebben worden toegestaan. Helaas is de toegezegde mogelijkheid voor extensies (plugins) nog niet gerealiseerd. Dat staat voor 2016 op het programma. Voor mij dus voorlopig nog Firefox als standaard browser, hoewel Edge leuke functies biedt en erg snel is. Tot dan gebruik ik beide browsers naast elkaar. Uit privacy-overwegingen gebruik ik Chrome niet meer.



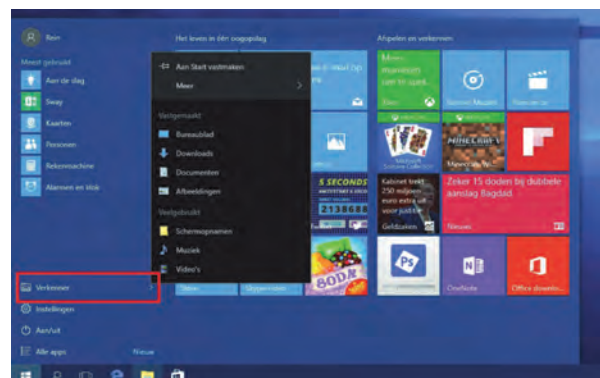
Weinig diskruimte?

Dan is er goed nieuws! Er is betere hulp voor apparaten met weinig diskruimte. Dit laat je apps en kaarten installeren op een SD-kaart of een andere disk.

(**Instellingen** > **Systeem** > **Opslag**). Voor kaarten moet dat worden ingesteld in het menu voor offlinekaarten. **Win+i** > **Systeem** > **Offlinekaarten**.



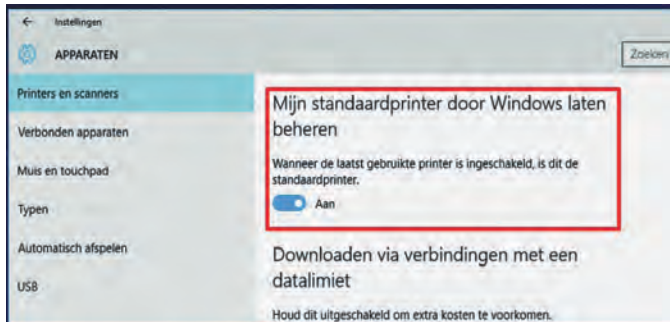
Startmenu en Contextmenu's zien er beter uit



Beide zijn aangepast voor touch. Er kunnen eindelijk meer dan 512 apps geïnstalleerd worden. Het Startmenu ondersteunt nu tot een maximum van 2048 tegels; dat was 512 apps. De apps en tegels kunnen 'Jumplists' hebben en er kunnen meer tegels op het Startmenu worden getoond.

Beter beheer voor de standaardprinter

Standaard zal Windows je standaardprinter voor je beheren. Druk je af op een bepaalde printer, dan staat die de volgende keer als standaardprinter ingesteld. Wens je dat niet, dan is het aan te passen via **Instellingen > Apparaten > schakel dan de volgende optie uit: Mijn standaardprinter door Windows laten beheren**.



Achtergrond op het aanmeldschem optioneel

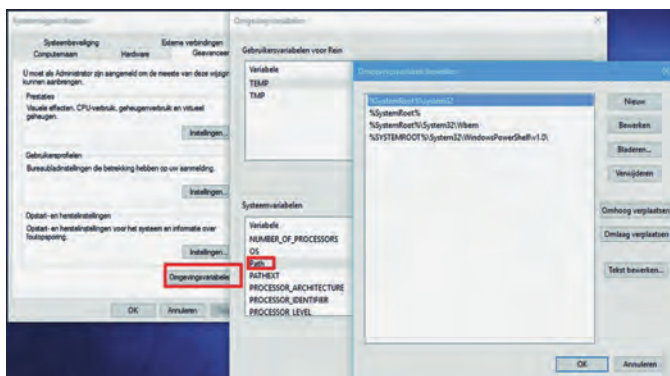
De Windows 10-achtergrond op het aanmeldschem is niet meer verplicht! Tot nu kon je alleen via een registraanpassing instellen dat je een kleur als achtergrond wenste op het aanmeldschem.

Nu kan dat via **Instellingen > Persoonlijke instellingen > Vergrendelingscherm > schakel dan Achtergrondafbeelding van Windows op het aanmeldschem weergeven UIT**.



Path-aanpassingen verbeterd

De PATH-omgevingsvariabelen (SET) zijn op een eenvoudiger manier via een aparte User Interface (UI) aan te passen. Klik met rechts op **Computer > eigenschappen > geavanceerde systeeminstellingen > [Omgevingsvariabelen] > Path**



Je krijgt nu een mooie interface waarin je de paden kunt toevoegen en eenvoudig kunt herschikken in plaats van een lange string die gescheiden is met puntkomma's. Als nu ook de HOST-tabel op die manier aanpasbaar zou zijn...

Nieuwe apps

Er is een aantal nieuwe en vernieuwde apps. De meest in het oog vallende zijn **Skype Video**, - **Messaging**, en - **Telefoon**. Al deze apps gebruiken de Skype-service. Andere apps met aanpassingen zijn: **Mail**, **Agenda**, **Groove**, **Store**, **Foto's en Patience**. Een nieuwe app is **Sway**. Sway is een Office-programma voor het maken van stijlvolle presentaties, die beter geschikt zijn om te delen.

Vensters 'snappen'

In Tabletmodus zijn een aantal handige features van Windows 8 weer terug, zoals het 'snappen' van apps en het verwisselen van apps die al 'gesnapt' zijn.

Snap je het nog? ;-)

Afsluiten kan weer door een app aan de bovenrand te pakken en naar beneden te trekken.



Cortana

De spraakassistent Cortana (nog niet in het NL) schijnt beter te functioneren en vereist niet langer een Microsoft-account.

Punten van aandacht

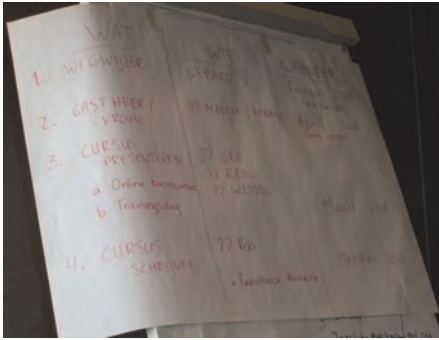
- Alle privacy instellingen moet je weer nalopen. Alles is weer ingeschakeld. Instellen via **Win+i > Privacy** Het is wijs om de volgende privacyinstellingen aan te laten.
 - Smartscreenfilter
 - Locatie (wanneer je een mobiel apparaat hebt)
 - Feedback en diagnose

De huidige MCT heeft dat nadeel niet meer. Windows heeft de oude MCT offline gehaald en aangepast weer aangeboden. Lees meer... <http://www.zdnet.be/nieuws/174213/de-herrijzenis-van-de-laatste-windows-10-update/>

- Bij bepaalde netwerkadapters kan het voorkomen dat de slaapstand niet meer werkt. Is dat zo, breng dan een aanpassing aan in de eigenschappen van de netwerkkaart. **Win+X > Netwerkverbindingen > Rechtsklik op de juiste Ethernetverbinding > Eigenschappen > [Configureren] > Tab Geavanceerd > Onder eigenschappen bladeren naar Ontwaken bij overeenkomende patronen/Wake on pattern match > Waarde Uitgeschakeld.**

● Terugblik CompUsers Kaderdag ●

René Suiker



Minstens één keer per jaar, in het najaar, nodigt het bestuur een gedeelte van de vrijwilligers uit om met elkaar van gedachten te wisselen over het reilen en zeilen van de vereniging. Hiervoor komen we bijeen op een centrale plek in het land; doorgaans is dat in Breukelen. Daar vergaderen we in de ochtend en de middag en tussendoor genieten we van een eenvoudige doch voedzame maaltijd.

Deze dagen worden zowel door het bestuur als de vrijwilligers gewaardeerd, omdat we in een open sfeer met elkaar kunnen praten over wat er goed gaat, wat er beter kan en wat we de komende tijd gaan doen. Toen de HCC nog de HCC-dagen organiseerde, werden de activiteiten van CompUsers (of de voorgangers) ook besproken.

Dit jaar vond de kaderdag plaats op 24 oktober jl. Er waren zo'n 25 man en één vrouw komen opdraven om te kijken hoe we de opdracht van de ALV, te investeren in de vereniging, in de praktijk vorm konden geven.

Het is langzaam ook traditie, dat niet de voorzitter maar iemand anders uit het bestuur de leiding neemt, zodat de voorzitter de handen vrij heeft om aan de discussies deel te nemen. Deze keer was de leiding tweehoofdig, want zowel Jos van den Berge als René Suiker had zich met de voorbereiding van de dag bemoeid en beiden gaven enthousiast leiding aan het geheel.

De waarheid gebiedt te zeggen dat er ook ooit wel eens kaderdagen zijn geweest waar het er heel heftig aan toe ging, heilige huisjes omver werden getrokken, stokpaardjes verbrand, enfin, u begrijpt het wel. Maar de afgelopen jaren en zeker deze keer vond alles in een bijzonder prettige sfeer plaats, waarbij mensen elkaar lieten uitspreken, elkaar ruimte gaven voor andere inzichten en er echt gediscussieerd werd, met respect voor elkaar. En dat is mooi om zo mee te maken.

Het idee van de kaderdag is niet 'entertainment': er moet gewerkt worden en dat was goed voorbereid. Na de opening en de terugblik op het voorgaande jaar, inclusief een terug-

kijken naar wat er van de plannen terecht was gekomen, werd het tijd om naar de toekomst te kijken.

De opdracht van de ALV was vertaald naar:

- Meer focus op kwaliteit
- Dat mag wat kosten
- Niet potverteren, wel investeren



De groep werd verdeeld, of beter, verdeelde zichzelf, over vijf werkgroepen, die elk een ander aspect voor hun rekening namen. Deze werkgroepen gingen onder begeleiding, dus niet leiding, van een bestuurslid aan de slag. In de ochtend met name met een focus op 'Wat gaat er goed en wat kan er beter'; in de middag werd dit omgezet in actieplannen: 'Wat gaan we doen, wie neemt hier de leiding en wanneer moet het af zijn?' En vooral ook 'Wat is er dan nodig en is er afhankelijkheid tussen de acties?'

De volgende werkgroepen gingen aan het werk, vier stuks rondom een reeds eerder benoemd thema:

- Investeren in kaderleden
- CompUsers en Social Media (en apps)
- Samenwerking met externe partners
- Onderbelichte besturingssystemen

Daarnaast was er een werkgroep 'Gemiste Thema's', want nadat vorig jaar de thema's benoemd werden, heeft de wereld natuurlijk niet stilgestaan.

Gelukkig kwam elke werkgroep tot de conclusie 'dat we onszelf nog niet op hoeven te heffen, dat er weliswaar genoeg ruimte voor verbetering is, maar dat er zeker ook genoeg is om trots op te zijn'.





De groep die zich bezig hield met investeren in kaderleden heeft gelijk al een nieuwtje. Want naast de kaderdag in het najaar, over *beleid*, willen we in het voorjaar een kaderdag organiseren rondom *educatie*. Het doel is om de kennis en vaardigheden van de kaderleden bij te spijkeren, op basis van hun eigen behoeften. In eerste instantie denken we bijvoorbeeld aan een cursus 'presenteren'. In de toekomst zouden we ook eens kunnen denken aan een cursus 'schrijven'. Dat kunnen we natuurlijk allemaal wel, maar we kunnen nog steeds auteurs voor de SoftwareBus gebruiken. En ook computertechnisch kan er hier en daar wel bijgespijkerd worden, en daar gaan we mee aan de slag.

De acties moeten verder allemaal nog nader uitgewerkt worden, hoewel één actie al zo ver uitgewerkt is, dat u er in februari al iets van gaat merken. Het is de bedoeling dat we de bewegwijzering voor onze gasten en ook voor onszelf gaan verbeteren. Hier zult u dus al spoedig iets van merken.

De groep rondom 'Social Media' wil nogmaals bijdragen aan het opzetten van een multidisciplinaire redactie, een groepje mensen, uit alle gelederen van de vereniging, dat meer eenheid in de communicatie moet brengen rondom SoftwareBus, Website, Social Media en Nieuwsbrief. Zodat we elkaar verder kunnen versterken.

Bij samenwerking met externe partners wordt in eerste instantie aan andere HCC-groeperingen gedacht, maar we willen ook banden aanhalen met leveranciers, streven naar een relatie die voor beide partijen gunstig is. Daarnaast wordt aansluiting gezocht met onderwijsinstellingen.

Bij de onderbelichte besturingssystemen werd geconstateerd, dat we ondersteuning voor Windows en Linux wel op orde hebben, maar dat zelfs daar nog wat te verbeteren valt. Ondersteuning voor Android en iOS is daarentegen bijna afwezig en dat moeten we toch serieus aandacht geven. Of bewust er van af blijven, maar in elk geval duidelijk zijn. En ook de groep 'Gemiste thema's' liet zich niet onbetuigd. We moeten meer aan PR doen, zowel extern als intern HCC. Daarnaast zouden we meer themagericht moeten werken, in aansluiting met de thema's van HCC.

Al met al een dag waar de batterijen weer opgeladen werden en vol goede moed gaan we met de uitwerking aan de gang. We kunnen trots zijn op onze vereniging en ons kader.



Colofon

De SoftwareBus is het officiële periodiek van de Vereniging CompUsers en verschijnt zes keer per jaar, steeds vergezeld van de GigaHits: een DVD-ROM met geselecteerde software. Uitgever: ProgrammaTheek BV.

Artikelen

De SoftwareBus bevat veelal bijdragen van onze leden. Daarnaast werkt CompUsers samen met andere computerbladen. Auteurs die voor de SoftwareBus schrijven geven impliciet toestemming om hun artikelen door te plaatsen in deze bladen. Uiteraard gebeurt dit met vermelding van auteur en bron, en eventuele vergoedingen hiervoor komen ten goede aan de auteur(s). Indien u als auteur bezwaar hebt tegen doorplaatsing, ontvangen we toch graag uw bijdragen voor de SoftwareBus. Uw standpunt in dezen wordt uiteraard gerespecteerd.

Abonnementen

Het jaarabonnement kost voor niet-leden van CompUsers en HCC € 26,50, inclusief verzendkosten binnen Nederland. Leden en donateurs van CompUsers en leden van HCC krijgen € 9,00 korting. Bij betaling door middel van automatische incasso wordt € 2,50 korting gegeven.

Verzendkosten: voor verzending buiten Nederland, maar binnen de EU: € 6,00 en buiten de EU: € 12,00. Wijzigingen van tarieven worden ten minste twee nummers tevoren in het colofon gemeld. Losse nummers: € 5,-. Voor visueel gehandicapte abonnees is gratis een elektronische versie beschikbaar.

Aanvragen: redactie@CompUsers.nl

Abonneren en bestellen: www.CompUsers.nl/eshop

Een abonnement wordt aangegaan voor een periode van één jaar, tenzij bij het aangaan expliciet een andere termijn is overeengekomen. Na afloop van deze periode wordt het abonnement verlengd voor onbepaalde tijd. Beëindiging van het lidmaatschap van de vereniging CompUsers of HCC betekent niet automatisch dat het abonnement wordt opgezegd.

Een abonnement kan op ieder moment worden beëindigd; daarbij geldt een opzegtermijn van drie maanden, tenzij de abonnee een langere termijn aangeeft. Opzeggen kan uitsluitend via de abonnementenadministratie van CompUsers, dus niet via de HCC. De contactgegevens staan hieronder bij Adresmutaties. Na opzegging wordt het abonnementsgeld herkend op basis van het aantal verzonden nummers. Hierbij worden de ledenkorting en de verzendkosten wel berekend, maar niet de eventueel ontvangen korting voor automatische incasso. De abonnementenadministratie is niet telefonisch bereikbaar, maar is te bereiken via een contactformulier op de website www.CompUsers.nl, en per mail: abonnementen@CompUsers.nl en per post:

CompUsersabonnementen, Postbus 23, 5100 AA Dongen, Nederland.

Vermeld a.u.b. duidelijk uw naam en adres en, indien HCC-lid, uw HCC-lidmaatschapsnummer.

N.B.: De abonnementenadministratie is niet gekoppeld aan de HCC-administratie. Als de abonnee inmiddels geen HCC- of CompUserslid meer is, geldt voor de verlenging de niet-ledenprijs.

Betalingen

Bij voorkeur via automatische incasso onder vermelding van de abonneenaam en het abonnementsnummer. Bij niet-tijdige betaling wordt een aanmaning verzonden; hiervoor geldt een toeslag van € 2,50. Bij betaling anders dan via automatische incasso geldt een betaaltermijn van één maand na verzending van de factuur/acceptgirokaart. Bij overschrijding van de betalingstermijn wordt de toezending van de SoftwareBus onderbroken totdat de betaling binnen is. Niet verzonden nummers geven geen recht op restitutie in geld of anderszins.

ING-bankrekeningnr. IBAN: NL13 INGB 0000 206202 BIC: INGBNL2A
t.n.v. ProgrammaTheek BV

Adresmutaties

CompUsersleden: mailen naar abonnementen@CompUsers.nl

HCC-leden: ga naar www.hcc.nl/contact en volg de aanwijzingen.

Voor overigen: mail naar abonnementen@CompUsers.nl het oude en het nieuwe adres.

Advertenties

Informeer bij de redactie: redactie@CompUsers.nl

Redactie

René Suiker, hoofdredacteur

Rob de Waal Malefijt, eindredacteur

Ger Stok, grafisch coördinator

Isja Nederbragt, auteur

Opmaak: DTP-team CompUsers

Henk van Andel, Henk Heslinga, Harry van Mosseveld, Ger Stok, Rob de Waal Malefijt

Druk: Senefelder Misset, Doetinchem

Ontwerp opmaak: Okker Reclame, Veenendaal

Ontwerp omslag: FIR&E, Wageningen

● Huisarts online ●

Jaco Beeker



In het kader van het HCC-kwartaalthema e-Health attendeerde Marco Steen, onze penningmeester, ons op de activiteiten van Jaco Beeker, een bevlogen huisarts in Mijdrecht. Dokter Bleeker schrijft regelmatig artikelen in het lokale weekblad De Groene Venen en is daarnaast constant bezig met het verbeteren van zijn praktijk. Daarbij komen ook innovatieve ICT-oplossingen aan bod. (Dit artikel verscheen eerder in De Groene Venen.)

De laatste dagen voor mijn vakantie merkte ik echt dat de rest van Nederland al weg was: geen volle spreekuren en de patiënten die wel kwamen hadden eigenlijk niets. Wel vragen, zo van: 'Kun je even naar dit plekje kijken?'

Plekje ontdekt

Dat is ieder jaar voor en na de zomervakantie hetzelfde: mensen lopen rond in een shirt of in hun zwembroek en opeens merkt een naaste een plekje op. In de winter, met meer bedekking, zien anderen die plekjes niet en dan heb je minder gearmeerde partners en familie.

Even zuiver hypothetisch, maar is iemand met een onbeduidende moedervlek ('een naevus', zeggen medici) eigenlijk wel een patiënt? Volgens de Dikke Van Dale is een patiënt 'een zieke die onder behandeling is'. In die zin is iemand met een naevus dus een bezoeker (of gast?) en pas patiënt als het fout is of behandeling behoeft. Maar goed, op dat soort momenten heb ik tijd voor overpeinzingen!

Normaal gesproken wordt mijn personeel onrustig als ze horen dat ik 'overpeins'; dat betekent meestal plotselinge en niet overlegde wijzigingen in de praktijk. Dan komen ze op maandag op de praktijk en is opeens alles veranderd. Nou dat belooft wat, want inderdaad heb ik de eerste aanpassingen al doorgevoerd.

Onderzoek naar e-health

Even naar het begin; iedereen die wel eens op mijn site komt, weet dat ik een vrij druk bezochte site heb. In december had ik honderdduizend bezoekers in één maand, maar dat was overdreven, in deze maanden zijn het er ongeveer twintigduizend (per maand).

Dat was denk ik de reden dat onderzoekers van de Vrije Universiteit mij benaderden voor een onderzoek naar e-health.



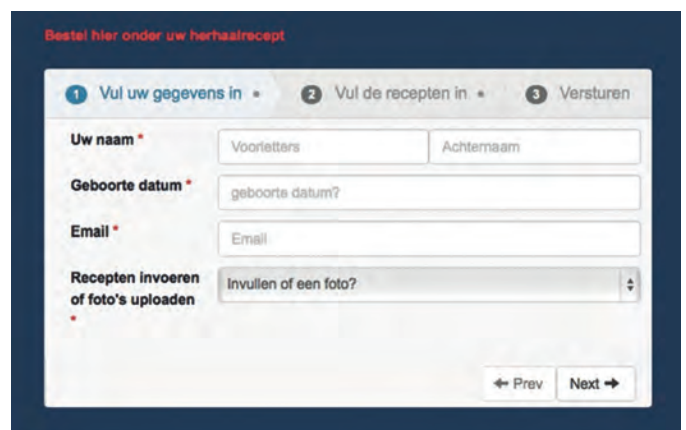
De vraag was of ik mijn sitebezoekers kon motiveren om mee te werken aan een onderzoek naar de kenmerken, wensen en verwachtingen bij het gebruik van e-health.

Ik heb daarom gedurende een paar weken op mijn website een pop-up gehad met het verzoek tot medewerking en toen de onderzoeksgroep groot genoeg was heb ik de pop-up weer uitgezet. Tot zover prima, maar toen dacht ik: waarom start ik niet mijn eigen onderzoekje?

Online advies vragen aan Bibi



Want u kunt op mijn site online afspraken maken, herhaalrecepten aanvragen, verwijsbrieven aanvragen, mailen met de artsen en u kunt via Bibi zelfs online advies vragen, maar wat mist u nog? Wat zijn uw verwachtingen bij e-health en, meer specifiek, waarmee kunnen we uw leven eenvoudiger maken voordat u patiënt bent en dus nog gewoon bezoeker op mijn site.



Niet veel later kwam al de eerste reactie binnen, een meener wilde eigenlijk een beter herhaalreceptensysteem; het huidige systeem voorziet in maximaal vijf recepten, maar wat nu als je er meer nodig hebt? Dat was een uitdaging en die ben ik aangegaan: ik heb een speciaal scherm gemaakt waarbij je steeds kunt aangeven dat je meer recepten nodig hebt, er verschijnen dan extra regels en zodoende kan je tot tien recepten in één keer bestellen. Toen ik toch bezig was heb ik gelijk een antispamdingetje ingebouwd. Dat gaan de assistentes dus maandag merken.

Spreekuur via Skype of Facetime

Onderwijl kreeg ik een tweede mail, van een patiënte die een tijd in de Verenigde Staten heeft gewoond; ze mailde me een link van een artikel over een Amerikaanse dokter die spreekuur houdt via Skype. Hoe tof is dat?

Je maakt online een afspraak voor het Skype-spreekuur en op de afgesproken tijd krijg je via Skype contact met de dokter die in dit geval een holteontsteking vaststelde en de aangedane vrouw een recept voorschreef.

Ja, natuurlijk dat is een geweldig idee; ik ga dat ook doen! In mijn hoofd spelen al vragen als: 'Hoe doe je dat technisch' (ik ben meer een Apple-man, dus Skype of Facetime?), 'Op welke tijden?' En belangrijker: 'Hoe stel je via een beeldverbinding een diagnose?'

Je kunt mensen niet vragen in hun eigen oor te kijken, maar aan de andere kant leer ik mijn dokters in opleiding altijd dat je een goede diagnose kunt stellen met een luisterend oor en een wc-rolletje. Het moet dus mogelijk zijn!

Consulteren op afstand

In dit specifieke geval zag de 'beelddokter' een snotterende vrouw die bij het voorover bukken meer pijn in het voorhoofd aangaf; je weet dan al dat ze niet nekstijf is, dus het zal wel geen hersenvlies ontsteking zijn. Je zou haar kunnen vragen om de neus dicht te knijpen en te persen; als je dan meer pijn hebt is het zeker een holteprobleem.

Een goed idee dus! Ik ga dat zeker implementeren.

Maar terwijl ik liep te denken aan alle mogelijkheden van zo'n Skype-spreekuur moest ik ook denken aan al die mensen die mij mailen. Want waarom sturen die geen foto's of filmpjes mee?

Tja, het antwoord is simpel: dat kon nog niet op mijn site. Dat heb ik dus ook even ingevoerd; een paar software-aanpassingen en er zit nu een upload-knop in het vragenformulier. Ook dat gaan de assistentes en dokters maandag merken.

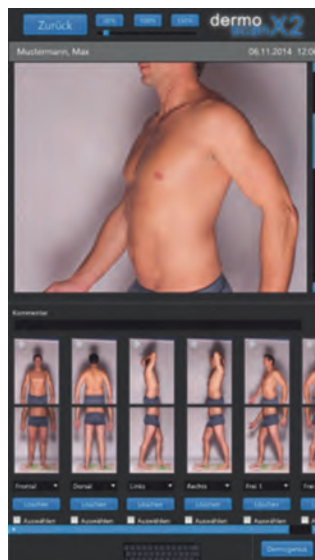
Mijn gedachten begonnen te tolleren en ik dacht: 'Waarom alleen via de site en niet via een app op je telefoon?' Na de zomer komt er daarom een nieuwe 'Dokter Beeker-app' die ik in samenwerking met 'Mijn Dokter' ga lanceren.

Niet meer alleen online afspreken en recepten bestellen, maar ook gaat Bibi u via uw telefoon helpen bij een afspraak of het fotograferen van uw aandoening; de vragen komen bij ons, de doktoren, en wij geven antwoord.

Vernieuwende zorgmogelijkheden

Dat van die plekjes zit me toch nog een beetje dwars: het lijkt allemaal een beetje te ad hoc. Vandaag bent u bij mij voor een vlekje en volgend jaar weer voor een ander vlekje. Dat moet beter kunnen. We weten dat huidandoeningen, en meer specifiek, voorstadia van kanker steeds meer voorkomen, dus waarom zouden we alleen naar dat ene vlekje kijken? Waarom maken we niet gelijk een overzicht van alle vlekjes en plekjes?

Beter nog, je zou eigenlijk van alle plekjes foto's moeten hebben met liefst een nauwkeurige plaatsomschrijving.



Tijdens een borreluurtje besprak ik dat dilemma met een bevriende huidarts en hij bracht me op een idee. Er is namelijk een vernieuwend bedrijf, gespecialiseerd in dermatologische producten, en dat heeft een systeem gemaakt naar mijn wens.

Het werkt als volgt; je staat in je onderbroek voor een aantal camera's, de systemen stellen zich vanzelf scherp en leveren een HD-beeld van je hele huid. Van onder tot boven en van voor naar achter wordt alles vastgelegd; de gevonden plekjes krijgen automatisch een kleurcode (rood is fout, groen is goed) omdat de software onregelmatigheden meteen herkent. Vervolgens kan je de rode plekjes nog met een handscanner in detail laten bekijken, waarbij je tegelijk een therapie-advies krijgt. Ja, u begrijpt het al, ik ben vóór. Niet meer af en toe een plekje bekijken, maar gewoon ieder jaar voor de scanner.

Hoe te financieren?

Probleem is dat zo'n apparaat duur is; voor dat geld koop je een aardige middenklasseauto. Hoe financier je dat? Ik heb het geld nu niet en de zorgverzekeraar doet ook niet mee. Er is wel een potje voor vernieuwende zorg, dat is eigenlijk gekost op het reguliere huisartsen tarief (een sigaar uit eigen doos), maar de regels voor toekenning zijn dermate gecompliceerd dat niemand in aanmerking komt.

Recent, in een discussie met de bonzen van de zorgverzekeraars en de staatssecretaris, werd gevraagd naar onze ervaringen met deze zorgvernieuwingsbonus. Naar mijn ervaring heb je minstens twintig praktijken, dus veertigduizend patiënten nodig om in aanmerking te komen; dat lukt dus niemand en zo houden onze vrienden van de zorgverzekeraar ons geld.

Moet ik een extra tarief gaan vragen aan mijn patiënten? Ik weet het nog niet, daar ga ik de komende weken maar eens over filosoferen.

Misschien koop ik het ding toch en lever ik deze service gewoon voor mijn eigen plezier want dat is belangrijk: zorgvernieuwing is mijn ding, en zolang ik af en toe de boel lekker op kan schudden ben ik blij en mijn patiënten profiteren mee!

Heeft u nog goede ideeën?

www.drbeeker.nl
info@drbeeker.nl

● Privacyopties Windows 10 ●

Rein de Jong

De Big Brother Awards zijn weer uitgereikt dit jaar. De winnaars zijn minister Plasterk en de korpschef Politie. Beiden zijn daarmee door experts uitgeroepen tot de grootste privacyschenders van Nederland. De korpschef vanwege het inzetten op 'predictive policing' oftewel het voorspellen van strafbaar gedrag zodat ingegrepen kan worden voordat een strafbaar feit is gepleegd. Hiermee wordt *afwijkend gedrag* de graadmeter voor politieoptreden in plaats van *strafbare feiten*. Binnenlandse Zaken en minister 'Tapsterk' beschouwen burgers als verdacht omdat ze iedereen zo ongericht (kunnen) afluisteren.



Privacy is een groot goed, dat moeten we koesteren. Privacy gaat er niet om dat we iets illegaals willen verbergen. Privacy gaat erom dat we ons in onze privéomgeving kunnen en mogen gedragen zoals we dat zelf wensen. **Het recht om jezelf te zijn zonder bang te hoeven zijn voor reacties van anderen.** Onder het mom van veiligheid wordt druk uitgeoefend om dat recht op persoonlijke levenssfeer vergaand op te geven. Hoe erg aanslagen en criminaliteit ook mogen zijn, dat mag nooit een reden zijn om zonder enige grond voor verdenking je privacy te moeten opgeven!

Buiten het feit dat de overheid er alles aan doet om je persoonlijke levenssfeer binnen te dringen, is er een groot aantal bedrijven die ook graag van alles over ons willen weten. Dan gaat het meestal niet om veiligheid, maar om reclame of inzicht in het gebruik van een product. Het zijn echter vooral bedrijven zoals Apple en Microsoft die er van worden beticht onze privacy te schenden. We dienen echter te beseffen dat de overheid een veel grotere schender van onze rechten is; daarvan getuigen de Big Brother Awards van de afgelopen jaren.

Over omgang met de privacy van Windows 10-gebruikers is veel te doen. De vraag is echter: 'Wat wil Microsoft van ons weten om Windows te kunnen verbeteren en wat is een bedreiging voor onze privacy?' Als je Microsoft mag geloven, is de gegevensverzameling vooral gericht op het verbeteren van Windows en de gebruikerservaring. Voor meer informatie:

lees de artikelen waarvan de links aan het eind van het artikel staan. Wil je, net als ik, (het liefst) volledige privacy, dan moet je in de hedendaagse maatschappij veel laten en veel missen. Wat je wil delen blijft een afweging tussen nut en noodzaak. Die afweging kan ik voor de lezer niet maken. Ik kan alleen wat handvatten geven ter afweging. We willen immers allemaal een beter Windows?

Van de grote vier: Apple, Facebook, Google en Microsoft, geven Apple en Microsoft je veel instellingsmogelijkheden om je privacy te beschermen. Juist die openheid en de instelmogelijkheden in Windows 10 ten aanzien van privacy lijken de argwaan richting Microsoft te versterken. Veel sentiment daarbij is, naar mijn mening, gebaseerd op onderbuikgevoel in plaats van feiten. De advertentienetwerken van Google en Facebook doen het in mijn ogen slechter, en Apple is in mijn ogen een moraalridder. Microsoft heeft het regelmatig met overheden aan de stok over het al dan niet verstrekken van informatie. Ik denk hierbij aan het inzicht geven in de gegevens van Europese burgers, opgeslagen op Ierse servers, aan de Amerikaanse overheid en aan de zaak van de Belgische overheid, die Skype (=Microsoft) aanklaagt na het weigeren van een tap. Vergeet ook niet dat Microsoft op eigen initiatief heeft verklaard 'Safe Harbor' te zullen naleven. Nu de Europese rechter de vloer heeft aangeveegd met 'Safe Harbor' is Microsoft gestart met het inrichten van een groot datacenter in Duitsland. Dat gebeurt onder toezicht van Deutsche Telekom.

Windows 10 biedt je de mogelijkheid om in te stellen wat je

wel en niet deelt met Microsoft. Blokkeer je alles, dan gaat dat ten koste van functionaliteit. Zet je alles open, dan levert je dat een persoonlijke secretaresse op die je leidt en waarschuwt, maar ook gepersonaliseerde reclame. Zelfs dat kan fijn zijn. Dan krijg je als man geen reclame meer over linge-rie, damesgeurtjes en andere voor jou niet relevante zaken. Alleen zal dat rond Valentijnsdag van weinig invloed zijn ... In dit artikel lopen we de privacy-instellingen van Windows 10 door en geef ik handvatten om zelf te bepalen wat je wel en wat je beter niet met Microsoft kunt delen.



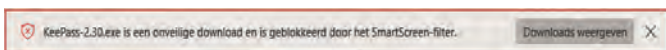
1 Wat is er in te stellen?

Als basis neem ik de laatste Windows 10-versie (1511). Per relevant scherm een hoofdstuk met afwegingen voor het beschermen van je privacy in Windows 10 en soms gewoon een bot advies: uit of aan. Ik kijk vooral naar het nut van een instelling, wat krijg ik ervoor terug en wat kost mij dat aan informatie die ik met Microsoft deel. Oftewel: 'What's in it for Me'. Elk plaatje toont mijn instellingen. De basisinstellingen vind je bij Instellingen (Win+) > Privacy. Daar starten we gewoon van boven naar beneden.

1.1 Algemeen

Wanneer je geen gepersonaliseerde reclame wenst te gebruiken zet je het **reclame-id** uit. Het id kan door zowel het besturingssysteem als individuele apps worden gebruikt. Saillant detail is dat veel gebruikers niet weten dat hun browser vaak ook uniek te identificeren¹ is, zonder gebruikmaking van het reclame-id.

Het **SmartScreen-filter** laat ik aanstaan. Het draagt bij aan de veiligheid van het systeem doordat het, bij download of installatie, applicaties oormerkt als veilig of onbekend. Onbekend wil echter niet zeggen dat de applicatie onveilig is. Heb je de applicatie opgehaald bij een betrouwbare bron, dan kun je dat melden zodat de app, na controlemeldingen, uiteindelijk als veilig wordt gemeld bij de servers van Microsoft².



Bovenstaande melding komt binnen omdat ik KeePass wil downloaden van codepack.nl. Dat is een uitvoering van KeePass waarin de NL-taalmodule al is geïnstalleerd. Door de integratie van het Nederlands is het minder bekend. Dat maakt het iets lastiger te downloaden via Edge. Eigenlijk was ik al overtuigd van de betrouwbaarheid van het programma, maar ter controle heb ik het aan virustotal.com voorgelegd en, zoals verwacht, is de download 100% veilig.



Omdat het SmartScreen filter aan Microsoft rapporteert over elke applicatie die op jouw systeem wordt uitgevoerd, kan het een privacy-probleem zijn wanneer het wordt gekoppeld met jouw persoonlijk profiel. Microsoft geeft echter aan dat er geen database is met programma's die zijn gelinkt aan specifieke gebruikers.

Wat Microsoft wil met de informatie die ik schrijf of typ weet ik niet. Denklijk voor het inleren van Cortana en de voorspelling en correctie van tyfouten. Wel weet ik dat ze mijn getyp voorlopig niet krijgen. Hetzelfde geldt voor de **taallijst**. Tenzij je natuurlijk Windows als secretaresse wenst.



Vergeet ook niet te klikken op de rood omrande link; die leidt je naar een Microsoftpagina waar je de privacy-instellingen betreffende je browsers kunt instellen. Open die pagina in elke door jou gebruikte browser.

1.2 Locatie/Camera/Microfoon

Op mijn desktop staan die uit. Op mijn telefoon en laptop heb ik de **locatieservices** meestal aan staan. Het is immers makkelijk om je locatie paraat te hebben wanneer je reist of het weerbericht wil hebben. Vaak zijn gebruikte applicaties daarvan afhankelijk om goed te kunnen functioneren. Het is wel juist deze instelling die veel van je gedragingen prijsgeeft. Gelukkig is ook op app-niveau in te geven welke app al dan niet gebruik mag maken van je locatiegegevens. In dit scherm heb je ook de mogelijkheid om je locatiegeschiedenis lokaal te wissen.

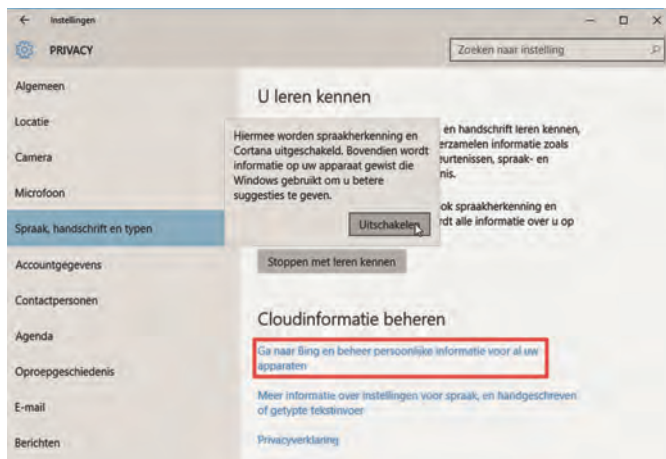
Toch de voordelen, en niet alles blijft bewaard! Jammer dat het alleen maar handmatig kan. Het zou fijn zijn wanneer je informatie 'ouder dan x dagen' automatisch zou kunnen wissen. Met **Geofencing** wordt een afgekaderd gebied bedoeld, zodat een app bijvoorbeeld 'weet' of je thuis of op je werk bent. Dit biedt vooral voordelen voor allerlei domotica en het automatiseren van zakelijke versus privéinstellingen. De instelling is per app te regelen.

Camera en Microfoon staan bij mij ook uit. Wanneer een app toegang wenst, vraagt die daarom en is het vroeg genoeg om de afweging te maken. Cortana benutten en Skypen zonder microfoon lijkt mij bijzonder lastig. Zonder camera lukt het evenwel prima totdat je elkaar iets wenst te laten zien. Overigens is het wijs om de camera sowieso af te schermen wanneer deze niet wordt gebruikt.

1.3 Spraak, Handschrift en Typen

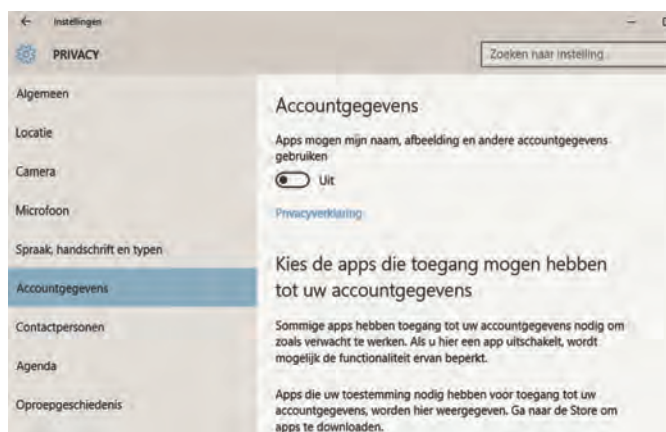
Dit is eigenlijk pas van toepassing zodra je Cortana wenst te gebruiken. Tot dan: *Uit!* Dat geef je aan door op de knop [Stoppen met leren kennen] te klikken.

Klik ook nog even op de roodomrande link om de persoonlijke informatie voor al je apparaten te wissen. Je ziet dat op de website onder de kop **Persoonlijke informatie wissen**.



1.4 Accountgegevens

Wil je apps toestaan in je accountgegevens te bladeren? Dat lijkt mij niet. Laten de apps eerst maar aangeven wat ze willen, dan kan eventueel op app-niveau toestemming worden gegeven. En niet eerder. Bij mij staat er nog geen app die toestemming wenst. Waarom hiervoor op voorhand toestemming gegeven moet worden is mij een raadsel.



1.5 Contactgegevens/Agenda en Oproepgeschiedenis

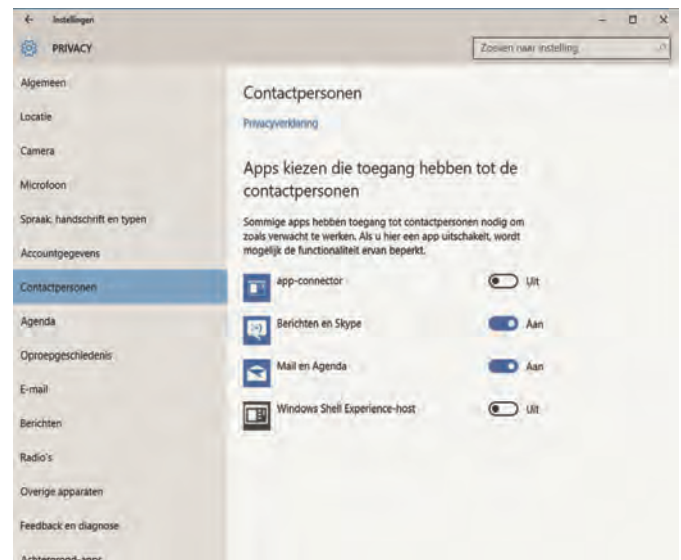
Aangeven welke apps toegang mogen tot al deze gegevens? Alleen wanneer het meerwaarde heeft. Mocht je Skype wensen te gebruiken, dan is het wel zo handig dat Skype toegang heeft tot je Contactpersonen. Het is niet makkelijk om uit je contactgegevens een telefoonnummer of e-mailadres over te

tikken (knippen/plakken) om dan met Skype contact te gaan zoeken. Tussen de toegang vragende apps, staat altijd de app 'app-connector'. Hierover vind ik alleen verwarrende informatie. Het zou gegevens naar MS-partners zenden voor reclamedoelinden (paranoïdeverklaring). Een andere, meer plausible verklaring is, dat het een soort tussenpersoon is die andere apps op een uniforme wijze toegang tot gegevens biedt en dan vooral toegespitst op Internet of Things (IoT). Met IoT worden alledaagse apparaten bedoeld die, voorzien van sensors, verbonden zijn met het internet, zoals slimme thermostaten, schakelaars en detectoren. Er zijn ook meldingen dat Skype zonder app-connector geen toegang heeft tot je camera. Wellicht is het alleen maar een laagje tussen de hardware en de toepassing. Voorlopig laat ik de app-connector uit.

Naast de app-connector is er vaak nog een mysterieuze app te vinden, de Windows Shell Experience-host. Deze app zorgt voor integratie tussen de nieuwe Universal apps en de Windows-schil (met name de Taakbalk).

Het voorziet in een uniforme wijze van interactie tussen de app en de gebruikersinterface, opdat de maker van de app zich niet hoeft af te vragen hoe informatie wordt gepresenteerd op pc, tablet of smartphone. Waarom, Microsoft, is er zo weinig informatie te vinden over het doel van deze apps en de informatie die zij delen? Wees duidelijk!

Oproepgeschiedenis toont met wie en wanneer er telefonisch contact is geweest. Je kunt hier vastleggen welke app dat mag inzien. Welke apps dat zijn hangt af van de maker. Ik verwacht dat universal apps zoals Skype in dit overzicht staan.



1.6 E-mail/Berichten/Radio's

Eigenlijk spreken deze categorieën voor zich. E-mail staat bij mij aan. De andere twee op uit. Gebruik je bijvoorbeeld Skype om berichten te verzenden, dan zet je het aan. En Radio's staat voor apps die radiosignalen gebruiken om data uit te wisselen zoals Bluetooth, wifi en NFC. Mogen apps die in- of uitschakelen, geef dat dan aan.

1.7 Overige apparaten

Hier is in te stellen welke apps met welke apparaten mogen communiceren, ook toekomstige! Ook hier naar eigen inzicht handelen. Rhino ziet alleen smartphones die aan de pc hangen of gehangen hebben en toegang tot de app Telefoonassistent voor het uitwisselen van data waaronder foto's, video's en muziek.

1.8 Feedback en Diagnose

Wil je meewerken om Windows 10 beter te maken, dan laat je dit staan zoals het staat. Er wordt geanonimiseerde data met Microsoft uitgewisseld over het functioneren van Windows.

Feedback

Wanneer dit aanstaat zal Microsoft je, via het actiecentrum, om Feedback vragen over functies die je gebruikt. De vraag wordt over het algemeen gesteld wanneer er iets vreemds op je pc gebeurt. Wil je Microsoft maximaal helpen, dan zet je dit op Automatisch. Automatisch wil zeggen dat er om je mening wordt gevraagd je op basis van een gebeurtenis op je pc. Die gebeurtenis is de trigger voor de feedback. Wil je niets delen of vind je het vervelend, dan zet je het uit. Ook kun je aangeven niet vaker dan eens per dag of week lastig gevallen te worden. Zet je dit net als ik uit, dan kun je toch feedback geven door de app Windows Feedback te starten.

Diagnose

Dit zijn gegevens die Microsoft wil verzamelen over de werking van Windows. Het is een monitorsysteem.

Basis is voldoende om Microsoft te laten weten hoe de essentiële functies van Windows werken. Er wordt beperkte informatie over fouten gedeeld. Wil je zelfs dit niet en ga je via het register of andere software aan de slag om dit uit te zetten, dan moet je beseffen dat er ook geen updates kunnen worden geleverd om Windows veilig en up-to-date te houden.

If it's on the
Internet, it
isn't private.



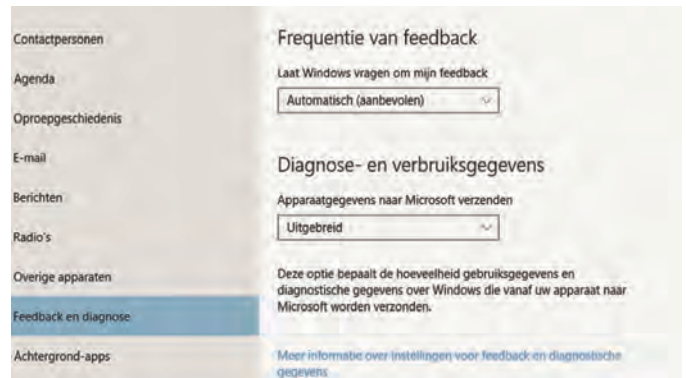
DonkeyHoteY

Zelf heb ik gekozen voor **Uitgebreid**. Dat omvat alle basisgegevens en daarnaast de wijze waarop je Windows en Microsoft-apps gebruikt.

Er worden zonnodig uitgebreide foutrapportages verzonden. Naar mijn idee is dit de optie waarbij je zo min mogelijk van jezelf prijsgeeft en Microsoft en jezelf helpt het product te verbeteren en fouten op te lossen. Merk op dat, buiten vei-

ligheidsproblemen, de problemen die het meest worden gemeld, het eerst worden aangepakt.

De optie **Volledig** geeft Microsoft het meeste inzicht in het gebruik van je systeem. Microsoft geeft aan dat het volledig anoniem is. Of je die uitspraak kan vertrouwen; ik kan je daarin niet raden. Wel denk ik dat Microsoft veel te verliezen heeft wanneer het ons vertrouwen zou beschamen.



1.9 Achtergrond-apps

Je geeft aan welke apps op de achtergrond actief mogen zijn. Los van het feit of apps je privacy mogelijk schenden, is het ook van belang om op apparaten die van een accu afhankelijk zijn het uitvoeren op de achtergrond te minimaliseren. De Store moet actief blijven om andere apps automatisch bij te werken.

2 Tot slot

De voornaamste zorg rond de privacy van de Windows 10-gebruiker richt zich op Cortana, de spraakassistent die in de Nederlandstalige Windows nog niet actief is. Cortana registreert alles wat je doet en zegt om je van dienst te kunnen zijn. Net als een goede secretaresse op de hoogte is van je (eigen)aardigheden, zal Cortana dat ook proberen te zijn. Feitelijk werkt het als een permanente luistervink met als doel je te dienen.

Er is een groot aantal tooltjes in omloop, zoals SHUTUP10, die aangeven je privacy onder Windows 10 goed te kunnen instellen. Naast de vraag of die tools zelf te vertrouwen zijn, zijn deze programma's zo ondoorzichtig en paranoïde in hun instellingen, dat je jezelf dient af te vragen of je zo rigoureuus te werk moet gaan en je pc moet toevertrouwen aan dit soort dubieuze programma's. Bovendien zijn ze in het Engels en is de uitleg zó summier, dat moeilijk is te duiden wat de consequentie van een instelling is. Bovendien ben ik wars van hulpprogramma's wanneer het resultaat ook bereikt kan worden met Windows' eigen middelen zonder in het register te hoeven duiken.

Links:

1 Browser identificeren
2 SmartScreen filter
MS Privacy Statement
MS Ierland vs USA

<http://bit.ly/r-potc>
<http://bit.ly/r-ssf>
<http://bit.ly/r-msprivacy>
<http://bit.ly/r-vs-ierl>
<http://bit.ly/r-vs-ierl2>

Dataverzamelen Windows 10
geen privacyrisico
Feedback en Diagnose FAQ
Apple weigert iMessage-data
Bits of Freedom - privacystorm

<http://bit.ly/r-ms-datacol>
<http://bit.ly/r-fb-diag>
<http://bit.ly/r-iMess>
<http://bit.ly/r-bof-priv>

Van Windows naar Linux



Deel 1: de voorbereiding

Hans Luning

De vorige keer zagen we dat Linux ondanks een aantal bezwaren toch heel wat voordelen heeft ten opzichte van Windows. Was dat voor u voldoende aantrekkelijk om een overstap te overwegen? Dan heeft u misschien ook al gedraaid met één of meer van de Live-DVD's om een indruk te krijgen van de verschillende werkomgevingen (grafische gebruikersinterfaces ofwel GUI's) die in Linux beschikbaar zijn. Die Live-DVD's geven echter ook inzicht in andere aspecten van het gebruik van Linux. Zo ziet u welke programma's in elk van de werkomgevingen als standaard worden gebruikt voor functies als internet, e-mail, tekstverwerking, muziek beluisteren en foto's en films bekijken. Bovendien blijkt in welke mate uw hardware door Linux wordt ondersteund. Bij de ter voorbereiding te zetten stappen zullen we dan ook dankbaar gebruik maken van de mogelijkheden die de Live-DVD biedt.

Een Live-DVD biedt helaas niet de mogelijkheid wijzigingen in de installatie en configuratie te bewaren. Bij onze verkenning van Linux via de Live-DVD zou het bewaren van wijzigingen toch wel heel handig zijn. Daartoe kunt u van de Live-DVD een Live-USB stick maken met behulp van het programma UNetbootin: <http://unetbootin.github.io>. Dat maakt het in veel gevallen mogelijk installatie- en configuratiewijzigingen permanent te maken.

Als u met virtuele pc's overweg kunt en uw computer ten minste 2 GB werkgeheugen heeft, is een mooie oplossing: de Live-DVD-systemen op een virtuele pc te installeren. Wijzigingen, zoals de installatie van een applicatie, blijven dan, net als op een echte pc, automatisch bewaard. Een nadeel is echter dat Linux in een virtuele pc te maken krijgt met virtuele hardware, zodat u op deze wijze dus niet kunt testen of uw echte hardware door Linux wordt ondersteund. In een virtuele pc kan alleen software worden getest. Een heel geschikt en gemakkelijk te bedienen programma voor het maken van virtuele pc's is VirtualBox van Oracle: <http://www.virtualbox.org/>. Download en installeer de Windows-versie. Daarna kunt u binnen Windows naar hartelust Linux-distributies vanaf een virtuele DVD installeren en draaien. Zo'n virtuele DVD is gewoon het iso-bestand dat u downloadt en anders op een echte DVD zou branden.

Hardware

En zo komen we dan aan bij de eerste stap van de voorbereidingen van een eventuele overstap naar Linux: ga na of Linux wel met al uw hardware uit de voeten kan.

Om na te gaan of Linux uw hardware ondersteunt, kunt u natuurlijk proberen alle benodigde informatie op het World Wide Web te vinden. Dat is echter een hele klus. De informatie is overal verspreid, nogal eens verouderd en niet bijgehouden, meestal Engelstalig, en veelal in erg technische taal gegoten. Gelukkig is de ondersteuning van hardware door Linux het afgelopen decennium heel sterk verbeterd. De meeste fabrikanten geven nu de specificaties van hun hardware wel vrij zodat ontwikkelaars van Linux er drivers voor kunnen programmeren. Enkele fabrikanten maken zelf drivers voor Linux, zoals nVidia voor zijn videokaarten, en HP voor zijn printers.



In het algemeen geldt zelfs dat Linux 'out-of-the-box' meer hardware ondersteunt dan Windows. Dat is in het bijzonder zo voor oudere hardware waarvoor geen Windows-drivers meer worden gemaakt. Voor de allernieuwste hardware is er daarentegen vaak nog geen of gedeeltelijke Linux-ondersteuning omdat de ontwikkelaars van Linux immers tijd nodig hebben om er een driver voor te maken. Een oudere driver voor eventuele eerdere versies van die hardware zou in zo'n geval gedeeltelijk soelaas kunnen bieden. Als Linux in zo'n geval de nieuwe hardware wel herkent, schakelt het mogelijk die oudere driver zelf in. Anders is enige zelfwerkzaamheid vereist.

Een fabrikant die zelf geen Linux-driver maakt, vermeldt op de verpakking van de hardware vaak alleen ondersteuning voor Windows en OS X, ook al ondersteunt Linux het apparaat ook. Denk dus in zo'n geval niet dat u de hardware in Linux niet kunt gebruiken. Alleen

als zo'n fabrikant de specificaties van zijn product niet vrijgeeft, heeft Linux een probleem. Gelukkig komt dat bij mijn weten heel weinig meer voor. Zo zijn er inkjetprinters van Lexmark en Canon die niet of maar gedeeltelijk werken. Epson- en vooral HP-printers worden juist heel goed ondersteund.

De nieuwe UEFI BIOS wordt ondersteund. De grote commercieel ondersteunde Linux-distributies, zoals Ubuntu, openSUSE en Fedora, kunnen ook overweg met Secure boot, een nieuw onderdeel van UEFI dat alleen gecertificeerde besturingssystemen toelaat. Het wordt sinds de komst van Windows 8 in 2012 in nieuwe pc's toegepast. Om andere Linux-distributies te gebruiken kan het nodig zijn om Secure boot uit te schakelen (dat kan gelukkig nog!).

De eenvoudigste manier om te controleren of uw hardware met Linux werkt, is om hem te gebruiken terwijl Linux draait. Dat doen we natuurlijk met een Live-DVD. Het doet er niet zoveel toe welke van de werkomgevingen u dan gebruikt. Voor externe hardware als een printer of een scanner zal het veelal nodig zijn hem eerst te configureren, waarbij dan ook een driver wordt gedownload en geïnstalleerd. Als u niet met een Live-USB-stick werkt bent u die driver en de bijbehorende configuratie na afloop van de sessie wel weer kwijt.

Een Live-DVD leent zich nu eenmaal niet voor permanente wijzigingen. Fabrikant-eigen drivers zult u tevergeefs op een Live-DVD zoeken. Voor sommige wifi-kaarten (in het bijzonder van Broadcom) kan het echter nodig zijn een driver van de fabrikant te installeren. Er zit dan niets anders op dan deze vooraf te downloaden en bijvoorbeeld op een USB-stick te zetten.

Voor het geval u toch nog het een en ander op het internet wilt nazoeken, volgen hier enige nuttige links (veelal Engelstalig):

- <http://www.linux-hardware-guide.com/> De Linux-hardwaregids biedt een databank van hardware en geeft informatie over de Linux-compatibiliteit van de apparatuur.



- <http://www.linux-drivers.org/>: een compendium van Linux-hardware compatibility lists (HCL) en Linux-drivers.
- <https://www.openprinting.org/printers>
Hier vindt u of en in welke mate een printer wordt ondersteund.
- <https://wireless.wiki.kernel.org/>: de officiële Linux-wireless (wifi) wiki. Zie in geval van problemen met Broadcom wifi ook:
<https://help.ubuntu.com/community/WifiDocs/Driver/bcm43xx>.



De grote commerciële Linux-distributies hebben een database van gecertificeerde hardware:

- **Ubuntu:**
<http://www.ubuntu.com/certification/desktop/>. Deze kan ook worden geraadpleegd voor de gemeenschapsvarianten en afgeleiden van Ubuntu, zoals Kubuntu en Linux Mint.
- **SUSE:**
<https://www.suse.com/yesssearch/>. Omdat de nieuwe gemeenschapsdistributie openSUSE Leap op SUSE Linux Enterprise is gebaseerd, kan hij ook daarvoor worden geraadpleegd. Dat geldt niet zonder meer voor eerdere versies van openSUSE.
- **Red Hat:**
<https://access.redhat.com/ecosystem/#certifiedHardware>. Fedora (ook een soort hoed!) is de bijbehorende gemeenschapsdistributie waar de innovatie voor Red Hat plaats vindt. Het is aannemelijk dat wat met Red Hat werkt ook werkt met Fedora.

Daarnaast voeren verschillende gemeenschapsdistributies een zgn. HCL (Hardware Compatibility List):

- **Linux Mint:**
<http://community.linuxmint.com/hardware>.
- **openSUSE:**
<https://en.opensuse.org/Portal:Hardware>.
- **Debian:**
<https://wiki.debian.org/Hardware>.

Heel volledig zijn ze echter niet. Bedenk hierbij dat alle Linux distributies in principe gebruik maken van dezelfde Linux-kernel en drivers. Wat in de ene distributie werkt, zou ook in andere distributies met dezelfde kernelversie moeten werken. En hoe nieuwer de kernel (en hoger het versienummer) des te meer zal er werken. Soms maakt een distributie een nieuwere driver voor een oudere kernel beschikbaar.

Mocht u een apparaat hebben dat absoluut niet of niet goed met Linux aan de praat te krijgen is, maar dat u beslist wel nodig hebt, dan hebt u pech en is Linux helaas niet voor u. Gelukkig komt

zo'n situatie nog maar heel weinig voor.

Software

Nadat de hardware op compatibiliteit met Linux is onderzocht, volgt de tweede stap in de voorbereiding op een overstap naar Linux: ga na of de nu door u gebruikte programma's ook voor Linux beschikbaar zijn en zo nee, of er goede alternatieven zijn.

Begin met een lijstje van wat u met uw computer doet en ook na de overstap op Linux wilt blijven doen. Het gaat daarbij niet zozeer om de specifieke programma's, maar om de functies die die programma's vervullen. Zo is Internet Explorer of Edge een internetbrowser. Outlook een programma voor e-mail en agenda, Microsoft Office een kantoorpakket. Ga vervolgens na of het programma dat u voor elk van de gewenste functies gebruikt ook voor Linux beschikbaar is. Gebruikt u bijvoorbeeld Firefox of Google Chrome als internetbrowser, dan hoeft u dat in Linux niet te veranderen: beide programma's zijn er ook voor Linux.

Voor een programma dat niet voor Linux beschikbaar is, moet u een alternatief zoeken. Zoek dan bij voorkeur een alternatief dat niet alleen voor Linux maar ook voor Windows beschikbaar is. In dat geval kunt u het alternatieve programma al in Windows gaan gebruiken. Zo kunt u er rustig aan wennen zonder dat u meteen ook aan de nieuwe werkomgeving van Linux moet wennen. En als u dan later op Linux overgaat zijn de programma's in elk geval al vertrouwd.

Wat bij de keuze van een alternatief een belangrijke rol speelt, is of u met dat alternatief hetzelfde kunt doen als wat u met het oorspronkelijke programma deed. Dat kan betekenen dat u met een veel simpeler alternatief al toe kunt. Stel bijvoorbeeld dat u Adobe Photoshop alleen voor een reeks eenvoudige fotobewerkingen gebruikt, die u ook met een veel eenvoudiger programma als IrfanView kunt uitvoeren. Dan hoeft u geen volledig alternatief voor Photoshop te vinden, maar kunt u met een eenvoudiger, kleiner programma uit de voeten. Anderzijds is het ook mogelijk dat u geen enkel alternatief kunt vinden waarmee u alles kunt doen wat u met het oorspronkelijke programma ook deed. Dan is het de vraag hoe belangrijk al die functies van het programma voor u zijn. Kunt u van één of meer afzien? Zo ja, dan is misschien toch een weliswaar onvolledig, maar wel voldoende, alternatief mogelijk.

Bij de keuze van een alternatief kan ook de gebruikersinterface een rol spelen. Lijkt hij op die van het Windows-programma, zodat u er redelijk snel aan

kunt wennen? Indien anders, is hij dan beter of slechter? Vaak is pas een goed oordeel te vellen door er een tijdje mee te werken. Een keuze kan dus best voorlopig zijn. Mocht het alternatief op den duur toch niet voldoen, dan zijn er altijd nog wel andere mogelijkheden.



Kunt u geen voldoende alternatief vinden? Als laatste toevlucht is er dan nog altijd Wine.

Wine is een bijzonder Linux-programma waarmee Windows-programma's in Linux kunnen worden uitgevoerd. U kunt het zien als een laag tussen Linux en de Windows-programma's, die de communicatie van die programma's met het besturingssysteem vertaalt van Windows naar Linux. Een echt Linux-programma is te verkiezen, maar als dat er niet is kan zo in veel gevallen een Windows-programma worden gedraaid. Echter, zeker niet elk Windows-programma werkt. Sommige programma's werken maar gedeeltelijk, en sommige helemaal niet. Wine wordt echter in snel tempo doorontwikkeld, waardoor het aantal niet of niet goed werkende programma's voortdurend afneemt. Wine is te vinden op:

<https://www.winehq.org/>.

U hoeft het daar niet te downloaden, want elke Linux-distributie biedt het via zijn softwarebeheerprogramma aan. Wel vindt u op die website een database (AppDB), waarin u voor heel veel Windows-programma's kunt vinden in welke mate ze werken met behulp van Wine. Veel van die informatie is gebaseerd op oudere versies van Wine. Een programma dat volgens de AppDB niet of niet goed werkt met Wine doet het misschien wel met de nieuwste versie van Wine. Laat u in zo'n geval dus niet weerhouden om het toch te proberen.



Op de website van CompUsers: <https://www.compusers.nl/>, vindt u onder Software voor verschillende functies een lijst van open-source programma's voor Windows. Per programma is aangegeven of het ook voor Linux beschikbaar is. Dat kan u helpen om snel alternatieven te vinden die voor beide besturingssystemen beschikbaar zijn. Voor enkele veel gebruikte programma's volgt hier een lijstje met zo'n alternatief.

| Programma | Alternatief | Website |
|--------------------------|---------------|---------------------------------------|
| Internet Explorer / Edge | Firefox | www.mozilla.org/nl/firefox |
| | Google Chrome | www.google.com/chrome/browser/desktop |
| Outlook / Live Mail | Thunderbird | www.mozilla.org/nl/thunderbird |
| Microsoft Office | LibreOffice | nl.libreoffice.org |
| Windows Media Player | VLC | www.videolan.org |
| Adobe Photoshop | GIMP | http://www.gimp.org/ |
| Adobe Lightroom | Digikam | www.digikam.org |

Er zijn verschillende (Engelstalige) websites die overzichten van alternatieven voor allerlei Windows-software geven. Ik noem hier:

- <http://linuxappfinder.com/alternatives>: De Linux App Finder met alternatieven voor Windows en OS X Software;
- <http://www.linuxalt.com/>: The Linux Alternative Project geeft voor enkele tientallen Windows-programma's alternatieven in Linux;
- <http://www.linuxlinks.com/article/2007070111340544/Equivalents.html>: Linux-equivalenten van enige tientallen Windows-programma's, gegeven door LinuxLinks.com.

Er is zelfs iemand (Jason Cannon) die een klein e-book heeft samengesteld met daarin Linux-alternatieven voor de populairste Windows-applicaties. Het is gratis te downloaden. U vindt het hier:

- <http://www.linuxtrainingacademy.com/linux-apps/>.

En zo is er wel meer te vinden in het World Wide Web. Let wel dat deze websites alleen Windows-software noemen die niet voor Linux beschikbaar is, terwijl bij de Linux-alternatieven niet wordt vermeld of deze ook voor Windows beschikbaar zijn. Hoe dan ook, met behulp van deze overzichten zult u vrijwel altijd wel een Linux-alternatief voor uw Windows-programma kunnen vinden.

Werkomgeving

Naast andere programma's krijgt u in Linux ook te maken met een andere werkomgeving. Anders dan in Windows hebt u daarin de keus. In de vorige aflevering stonden de URL's van Ubuntu en Linux Mint Live-DVD's voor zeven verschillende werkomgevingen. In de Ubuntu URL's werd nog verwezen naar het versnummer 15.04, maar inmiddels is 15.10 verschenen. Vervang in de URL's indien gewenst 15.04 door 15.10. Sommige van de werkomgevingen hebben wel wat van Windows, andere zijn heel anders. Onderzoek maar eens welke u het best bevalt. Een naar later inzicht verkeerde keuze is helemaal niet erg. Het is in Linux heel gemakkelijk om er een extra werkomgeving bij te installeren. Bij het inloggen hebt u dan de keus. Ook verwijderen gaat net zo gemakkelijk. Lees voor meer informatie over de verschillende werkomgevingen mijn artikel in *SoftwareBus 2015-2* over 'Werkomgevingen in Linux'.

Samenvatting

Zet als voorbereiding op een overstap naar Linux de volgende stappen:

1. Onderzoek, met behulp van een Linux Live-DVD, of Linux met al uw hardware overweg kan. Zo niet, en is de hardware in kwestie essentieel, dan komt een overstap naar Linux niet in aanmerking. Natuurlijk kunt u Linux nog steeds naast Windows installeren om het beter te leren kennen, en wie weet ondersteunt Linux na verloop van tijd die hardware wel.
2. Ga van de door u gebruikte programma's na welke ook voor Linux beschikbaar zijn. Voor de andere zult u al-



ternatieven moeten vinden. Zoek dan bij voorkeur naar alternatieven die ook voor Windows beschikbaar zijn, zodat u er in Windows al mee vertrouwd kunt raken. Andere alternatieven kunt u mogelijk met behulp van een Linux Live-DVD bestuderen. Een virtuele pc is daarbij heel handig.

3. Onderzoek met behulp van Linux Live-DVD's welke werkomgeving u het best bevalt.

Als u dit allemaal hebt gedaan, kunt u goed voorbereid overstappen op Linux zonder voor onaangename verrassingen komen te staan.

Tot slot

Maakt u wel eens gebruik van de opdrachtregel in Windows? Dat zwarte scherm dat mensen vaak onterecht het DOS-scherm noemen? Of gebruikt u misschien zelfs wel de Powershell? Dan is het misschien interessant om in Windows Cygwin te installeren: <https://cygwin.com/>. Daarmee krijgt u de beschikking over de zelfde shell met opdrachtregel (genaamd bash) en de vele programma's voor die opdrachtregel als in Linux.

Tot de volgende keer!



● Teamwork aan de bestuurstafel ●

Onderzoek naar Social Task Management

Deel 2: de praktijk

André Reinink

Even de draad weer oppakken

In de vorige Softwarebus schreef ik een artikel over 'Social Task management'. In het artikel deed ik uit de doeken hoe ik tot een bepaalde keuze kwam om effectief te vergaderen binnen onze lokale omroep met behulp van een online softwarepakket. In dit tweede en laatste deel wil ik door middel van een fictief praktijkvoorbeeld laten zien hoe het een en ander werkt. Dat doen we dus met de winnaar van het onderzoek: 'Producteev'.

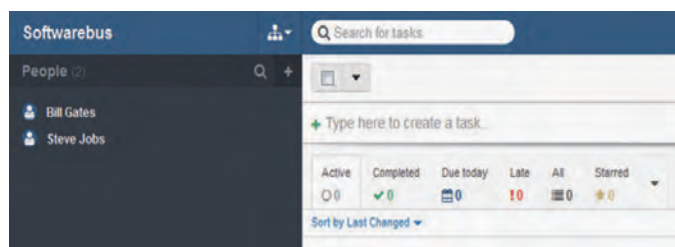
De voorbereidingen

Ik open de site www.producteev.com. Tevens maak ik via mijn CUmil-account twee e-mailadressen aan voor het onderzoek. De kleinst mogelijke setting is natuurlijk een team met twee leden. Ik maak daarvoor de gebruikers 'Steve Jobs' en 'Bill Gates' aan. Ik tab terug naar Producteev en klik op 'Sign up'. Dit doe ik eerst met het account Steve Jobs en daarna met het account Bill Gates. Na het invoeren van de e-mailadressen in Producteev krijgen Steve en Bill een e-mail die ze moeten bevestigen.



De eerste inlog

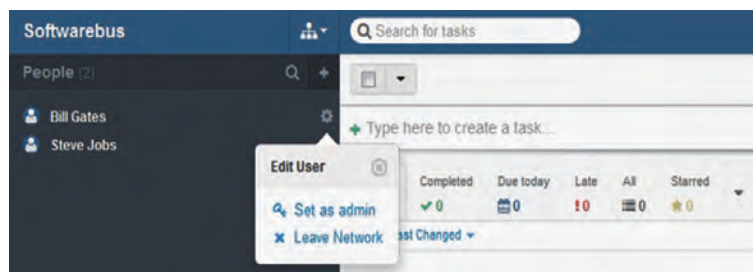
Bij het inloggen van de eerste gebruiker, Steve Jobs, vraagt Producteev hoe het netwerk moet gaan heten. Ik geef het netwerk de naam 'Softwarebus'. Producteev herkent dat bij het inloggen van de tweede gebruiker, Bill Gates, dat Bill dezelfde e-mail(sub)domeinnaam heeft als Steve en stelt voor deze binnen hetzelfde netwerk te koppelen. Prima :) Als Bill ingelogd is ziet het scherm er dan zo uit:



Admin-rechten

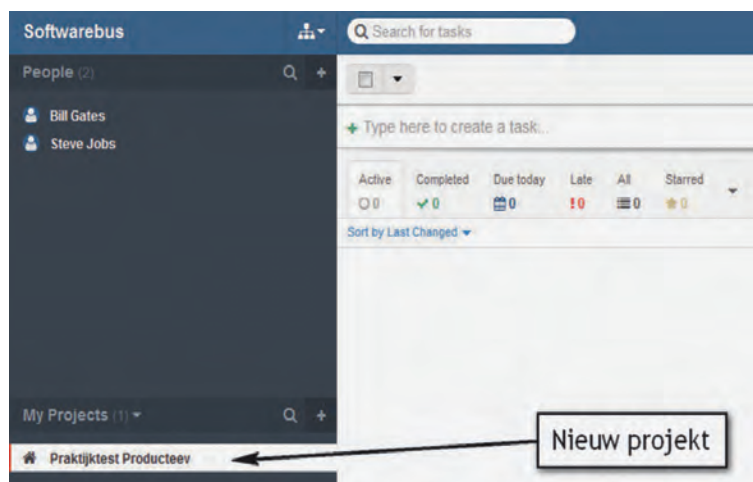
Om bij de test beide gebruikers de volledige mogelijkheden te geven, maak ik beide gebruikers 'admin'. Ik log in als Steve, de eerst aangemelde gebruiker. Steve is als eerste gebruiker automatisch 'admin'. Als je in het overzicht met de muis over de ruimte rechts naast de gebruikers beweegt, komen er twee icoontjes tevoorschijn.

Een 'i' en een tandwiel. De 'i' geeft algemene info over de gebruiker, het tandwiel geeft de mogelijkheid de instellingen van de gebruiker aan te passen. Als ik ingelogd ben als Steve en ik muis rechts naast Bill, vind ik 'Set as admin' onder het tandwiel. Door te klikken wordt Bill ook admin. Steve en Bill zijn nu beiden admin. Dat aanpassen ziet er zo uit:

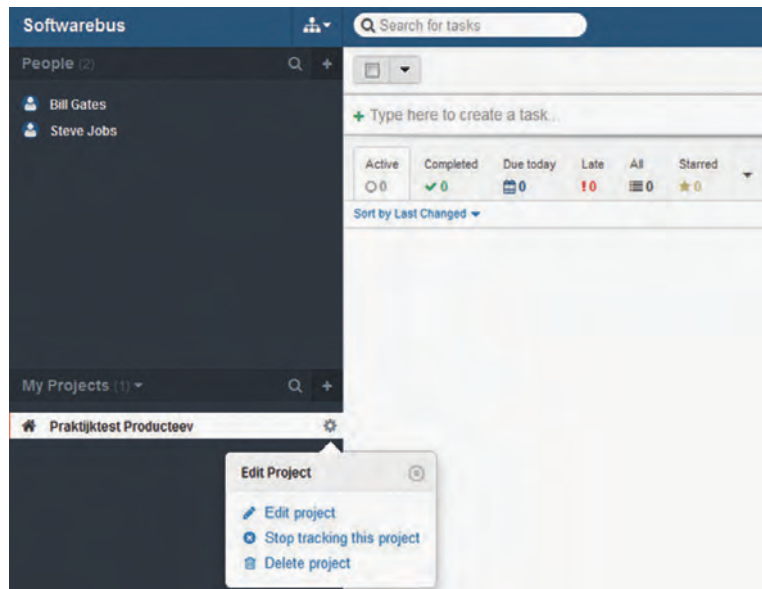


Het eerste project

Om met elkaar te kunnen samenwerken moet er een project zijn. Dat kan in mijn geval een bestuursvergadering zijn. Als voorbeeld voor dit artikel heb ik een project met de naam 'Praktijktest Producteev' via de '+' rechts naast My Projects aangemaakt. Dat ziet er dan zo uit:

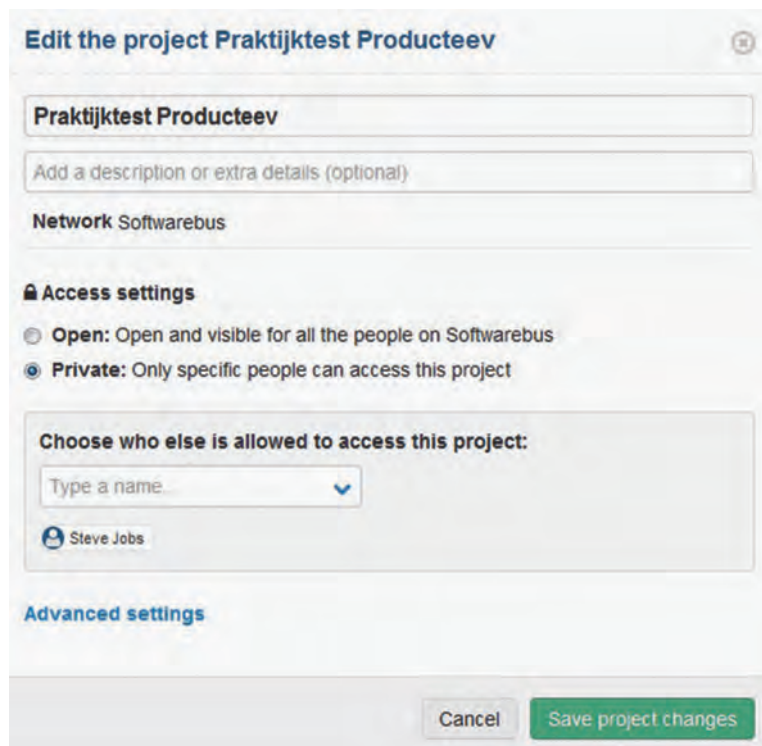


Het aangemaakte project verschijnt onder de balk 'My Projects'. Ook hier weer een info-icoon en een tandwiel rechts naast de projectnaam: (zie afbeelding op volgende pagina)



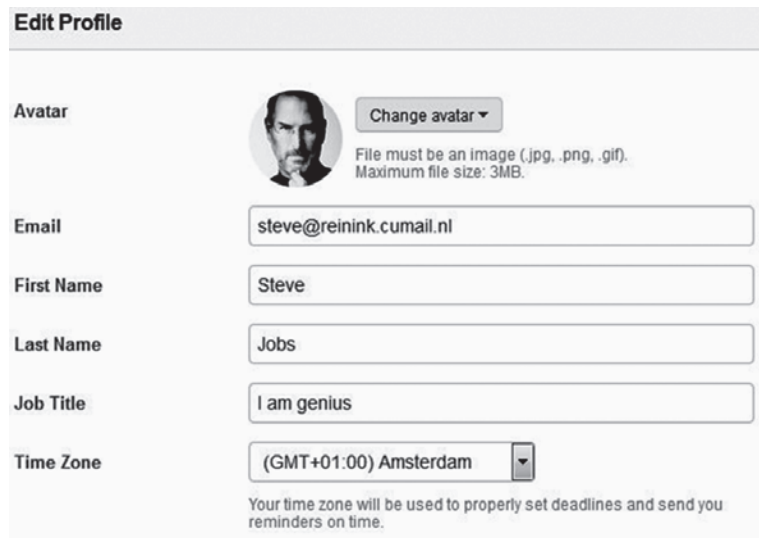
Gebruikers aan een project koppelen

Alleen is maar alleen. Daarom voegt Bill collega Steve toe aan het project. Daardoor zijn ze samen actief binnen hetzelfde project 'Praktijktest Producteev'. Bill en Steve houden niet van pottenkijkers en maken het project tevens 'Private'. Als er maar één project is binnen een netwerk kun je het project gerust op 'Open' laten staan. Ik ga ervan uit dat Bill en Steve binnen het netwerk Softwarebus meer projecten gaan doen ;). In het voorbeeld heb ik via 'Type a name' Steve Jobs toegevoegd.



Persoonlijke instellingen

Om het iets professioneler te maken voegen we een foto (avatar) toe aan de gebruikers. Dat gaat door rechts boven in het Producteev-scherm op 'Settings' te klikken. In het volgende scherm kunnen we dan de avatar toevoegen. Voor de volledigheid passen we ook de 'Time Zone' aan, we kiezen voor GT+01:00 Amsterdam. Dat ziet er dan zo uit:



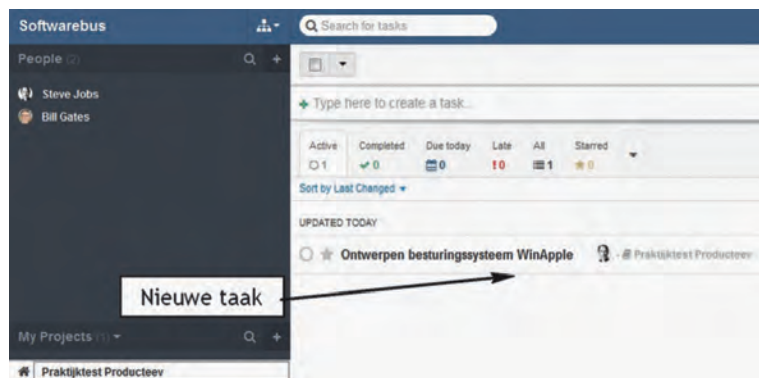
Nu we toch met de 'Settings' bezig zijn stellen we ook maar meteen even in hoe we 'Notifications' (meldingen) willen krijgen aangaande het project.



Het overzicht is duidelijk. Bovenste rij voor meldingen per e-mail, onderste rij voor meldingen via de webinterface van Producteev. Als je een app gebruikt dan wordt deze ook toegevoegd aan dit overzicht. Als gebruiker kun je zo Producteev volledig naar je hand zetten qua meldingen.

Een taak aanmaken

Wat hebben we nu geregeld? We hebben twee gebruikers die in hetzelfde netwerk zitten (Softwarebus) en we hebben een project (Praktijktest Producteev) aangemaakt. Ik log in als Steve Jobs en wil nu een taak aan het project hangen. In de lijstweergave ('List', daarover later meer) klik ik op 'Type here to create a task'. Als naam voor de taak geef ik in: 'Ontwerpen besturingssysteem WinApple'. Na bevestigen is de taak zichtbaar. Achter de taak staat degene die de taak heeft ingevoerd. Dat ziet er dan zo uit:



We gaan deze taak verder aanvullen met medegebruiker Bill Gates, we gaan er een einddatum aan koppelen, we gaan er een label aan hangen en we gaan er een notitie of document aan toevoegen. Dat gaat als volgt. Gebruiker toevoegen: klik op de zojuist aangemaakte taak. Het taakvenster opent zich. Daarna klikken op 'Assignees'. Typ de naam in (in dit geval Bill Gates) of kies de naam via het pijltje en bevestig. Bill is nu een Assignee en ook een 'Follower'. Aansluitend maak ik een einddatum 'Due date'

aan. Ik klik op Due Date en bepaal als einddatum 24 december. Het vinkje bij 'All Day' verwijder ik en als eindtijd geef ik 08:00 pm in. Als 'Alert' geef ik twee dagen voor de einddatum in. Afsluiten met 'Save'. Als laatste hang ik er een label aan. Bij meerdere taken vergemakkelijkt een label het zoeken. Ik klik op 'Labels' en geef in: 'besturingssysteem'. Desgewenst kun je aan het label een kleurtje koppelen in het hoofdscherm. Uiteindelijk ziet het er dan zo uit:



Notitie of bestand aan het project toevoegen: klik op 'Type a note here'. Je kunt nu een notitie typen of een bestand uploaden. Dit bestand kun je uploaden vanaf je pc of via een cloudservice als Dropbox of Box. Feitelijk hebben we nu alle ingrediënten beschikbaar voor efficiënte samenwerking binnen het project Praktijktest Producteev. Steve en Bill kunnen aan de slag en krijgen nu statusberichten aangaande het project volgens hun persoonlijke instellingen.

Extra features

Als er meerdere projecten zijn kun je via de zoekknoppen snel zoeken op namen, labels, et cetera. Daarnaast kun je boven in het overzichtsscherm kiezen voor drie modi: 'List', 'Calendar' en 'Activity'. Ook handig is de projectstatus, waarin je o.a. het aantal, aantal actieve en aantal gereed zijnde projecten kunt zien.

Tot slot

Als lokale omroep hebben we Producteev in gebruik als gereedschap voor de bestuursvergaderingen. De meeste bestuursleden pikten het snel op, sommigen moesten even op gang geholpen worden. Producteev helpt ons efficiënter te vergaderen. We hebben nu alles op één werkplek. 'Er is nog nooit een kok gevonden die koken kan voor alle monden', zegt een spreekwoord. Dat geldt ook voor software. Er is geen pakket dat voor iedereen van toepassing is. Misschien is Producteev het pakket dat je zoekt, misschien niet, maar ben je enthousiast geworden om verder te gaan zoeken. Privacy blijft een aandachtspunt. Met het gebruik van software als Producteev plaats je data in de 'cloud'. Zelf denk ik dat het allemaal niet zo'n vaart loopt voor bijvoorbeeld een postzegelclub of duivenvereniging. Maar enige voorzichtigheid blijft geboden. Als je alles in eigen beheer wilt houden zijn er alternatieven als Pydio of Owncloud op een privé-server. Een artikel daarover is een van mijn goede voornemens voor 2016.

● Filters gefilterd ●

Interessante filters
voor de digitale camera

Wessel Sijl

In de tijd van de analoge fotografie ging menig fotograaf gebukt onder het gewicht van vele filters, speciaal voor zwart-wit, speciaal voor kleurenfotografie, alsook voor speciale effecten. De diehard ging voor filters van echt optisch glas met goede coating, terwijl anderen een pragmatische weg insloegen door gebruik te maken van een lichtgewicht kunststof filtersysteem.

Met de komst van de digitale camera is dat gesjouw met een voorraad filters een stuk minder geworden, omdat veel filtereffecten softwarematig - in de camera of later bij de fotobewerking op de computer - kunnen worden verkregen. Toch zijn er in de huidige digitale wereld nog altijd - maar gelukkig veel minder dan voorheen - nuttige filters voor diverse doeleinden. Lees verder welk filter je aanspreekt.

De uiteenzetting hieronder beperkt zich tot de meest populaire filters op dit moment voor de digitale camera: het UV-respectievelijk beschermingsfilter, het polarisatiefilter en het grijsfilter. Er zijn uiteraard veel meer soorten filters op de markt. Daar ga ik nu niet op in; dat komt in een volgend artikel aan de orde.

Het polarisatiefilter

De reden en de manier van gebruik van dit filter is al vele jaren ongewijzigd. Met de komst van de digitale fotografie is daar niets aan veranderd. Afgezien van het feit dat je wellicht het effect later nog via de fotobewerking wat naar smaak kunt versterken of afzwakken. Grofweg gebruik je dit filter voor twee doeleinden: voor het verkrijgen van vollere, verzadigde kleuren, of voor het verminderen van reflectie (bijvoorbeeld in vensters). Of desgewenst een combinatie van die twee effecten.

Het filter bestaat uit twee lagen glas die ten opzichte van elkaar kunnen worden verdraaid. Door het voorste glasdeel te draaien kan de gewenste sterkte van het effect - visueel te beoordelen - worden bepaald. De werking luistert nauw; het effect is op zijn best als het licht uit een bepaalde richting komt. En de ervaring leert dat de maximale sterkte niet altijd het fraaiste resultaat oplevert (tenzij het uitdrukkelijk is bedoeld voor het verminderen of verwijderen van reflectie). Ondanks vele goede tips - op internet is veel informatie te vinden, inclusief interessante YouTube demofilmjes - is het zelf opdoen van ervaring de beste leer-school.

Een oud beginsel is dat zo'n filter feitelijk niet meer is dan een stuk (extra) glas voor je (dure) lens. Bespaar dus niet op kwaliteit. Een filter van goedkoop glas en/of met slechte

coating kan het effect van een fraaie en dure optiek in één klap teniet doen. Daarom zijn goede polarisatiefilters (bijvoorbeeld van het merk B+W of Hoya) niet goedkoop. Maar dan heb je een kwaliteit aan glas en coating die niet of nauwelijks onderdoet voor die van je lens, en geen verslechterende factor is. Wil je het eens uitproberen zonder gelijk een groot bedrag uit te geven, kijk dan eens wat er te koop is op de Chinese webwinkels (zoals AliExpress). Ikzelf heb goede ervaring met het merk GreenL, vanwege de alleszins goede prijs-kwaliteitsverhouding.

Op genoemde website zijn polarisatiefilters van dit merk al voor luttele euro's te koop. Zie mijn eerdere artikel over dit onderwerp in de SoftwareBus. Inmiddels wordt dit alleszins fraaie Chinese merk ook verkocht in Nederlandse webwinkels.



Voorbeeld van een opname met een polarisatiefilter, ingezet voor het verkrijgen van de verzadigde kleuren, met name in de lucht. Hier is een filter van het voordelige Chinese merk GreenL gebruikt.

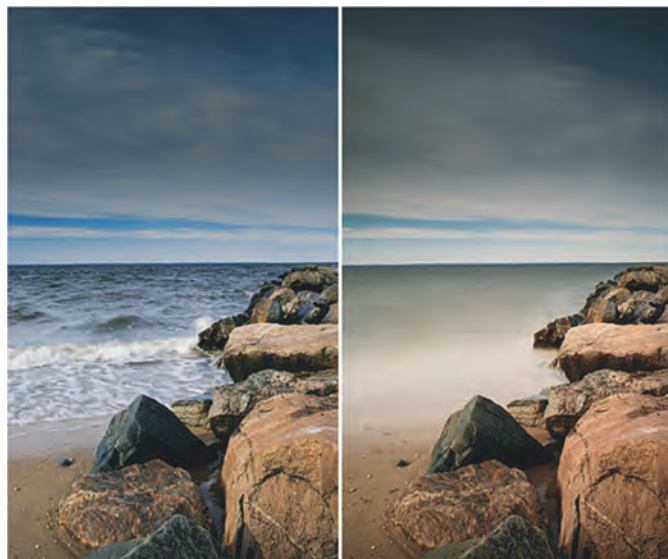
Omdat dit filter uit twee delen glas is opgebouwd, is het wat dikker dan een filter van enkel glas. Voorkom dat er vignettering (verduistering van de hoeken van het beeld) optreedt. Vooral bij groothoeklenzen is dit risico aanwezig. Tegenwoordig zijn ook vrij dunne filters verkrijgbaar; in de regel wat duurder dan de dikkere varianten. Ondanks de hogere prijs raad ik deze aan; niet alleen voor het voorkomen van vignettering, maar ook om het simpele feit dat hoe minder 'vreemd' glas je voor je lens hebt, hoe beter het is. Ook bij gebruik van dure merken filters!

Er zijn twee soorten te koop: het lineaire en het circulaire polarisatiefilter. De eerlijkheid gebiedt me te zeggen dat je de lineaire variant nog maar weinig ziet. Die oude variant kan niet worden ingezet bij camera's die licht en scherpstelling meten door de spiegel van de (reflex)camera - wat tegenwoordig feitelijk standaard (bij spiegelreflexcamera's) het geval is. In de analoge tijd kwam dit type polarisatiefilter nog veel voor, maar is geleidelijk wat op de achtergrond geraakt, ook omdat het prijsverschil tussen de lineaire en circulaire variant is vervaagd. Bij relatief jonge merken, zoals het voornoemde GreenL, worden alleen nog maar circulaire polarisatiefilters geproduceerd. Hoe dan ook, mocht je nog een oud lineair filter hebben, dan kan dat beter niet op een moderne digitale camera worden gebruikt.

Het grijsfilter

Dit wordt ook wel een neutral density filter genoemd (afgekort ND-filter). Simpelweg vermindert dit het licht door je lens - voor de gevallen waarbij dit is gewenst. Een mooi voorbeeld is een landschap bij daglicht met oppervlakte-

water (b.v. zee of meer, of een waterval) waarbij het wenselijk is dat het water volledig rimpelloos wordt weergegeven. Dat kan worden bereikt door een vrij lange sluitertijd (camera op statief!), en dat is mogelijk door de doorlating van het licht door je lens met zo'n ND-filter te verminderen.



Voorbeeld toepassing van een grijsfilter. Links met filter en rechts zonder filter.

De mate van vermindering van het licht staat aangegeven op het filter (factor 2, 4, enz.). Dat getal geeft aan hoeveel keer langer je sluitertijd is. Als zo'n filter vaak wordt gebruikt - het is geliefd bij o.a. landschapsfotografen - is de kans aanwezig dat je met meer sterktes wil werken. Om te voorkomen dat je dan met een serie filters op stap gaat, kan tegenwoordig ook worden gekozen voor een variabel -filter, waarmee je traploos de gewenste vermindering binnen een bepaalde omvang kunt instellen.

Zo'n variabel ND-filter werkt ongeveer hetzelfde als een polarisatiefilter; twee delen glas die ten opzichte van elkaar worden verdraaid, en waarbij gaandeweg het filter donkerder van kleur wordt. Van lichtgrijs tot bijna zwart. Ook hierbij geldt dat zo'n variabel ND-filter dikker is dan een filter met enkel glas; dus oppassen geblazen dat het niet resulteert in vignettering. Een goedkopere variant is een kunststof filtersysteem, met aparte kunststof plaatjes van diverse 'donkerte'.



Een variabel ND filter.

Een ND-filter kan ook als een half filter (waarbij de helft van het filter afgedekt is, met geleidelijke overgang naar het onbedekte gedeelte) worden verkregen. Deze variant, ook wel grijsverloopfilter genoemd, is met name ook geliefd bij landschapsfotografen, vaak om de (te) lichte lucht iets te

verduisteren (maar zonder dat het onnatuurlijk overkomt). Deze variant is ook verkrijgbaar in het kunststof filtersysteem; een bijkomend voordeel van zo'n filtersysteem is dat de grens van de verduistering alsnog kan worden gevarieerd, omdat het filterplaatje in de houder kan worden verschoven.

Net als bij alle andere typen filters moet ook hier niet worden bespaard op kwaliteit. Maar ook hier biedt het merk GreenL betaalbare ND-filters, die een mogelijkheid bieden om het eens uit te proberen.

Verder zijn er kunststof filtersystemen in de handel met een serie grijs- en grijsverloopfilters.



Een kunststof filtersysteem van het merk Cokin, met een goede reputatie.

Het UV, dan wel beschermingsfilter

Wellicht vraagt de lezer zich af waarom ik dit oeroude en nog steeds zeer veel gebruikte filter nu pas, als laatste in de rij, behandel. Dit houdt verband met niet aflatende discussies, vooral op internet, over nut en noodzaak van dit filter bij digitale camera's. Er zijn voorstanders, alsook notoire tegenstanders.

De reden voor gebruik van dit filter is dat, als vanouds, al decennia lang voordat de digitale camera was uitgevonden, (ook) is gebruikt ter bescherming (van de lens). Een film was van nature gevoelig voor blauwzweem als gevolg van te veel ultraviolette straling. Dat trad niet alleen op bij grote hoogtes, maar bijvoorbeeld ook aan een zonnig strand midden op de dag. Buiten zulke plaatsen en tijden deed het (kleurloze) UV filter verder geen kwaad, en diende het tevens als bescherming voor de lens. Het ding bleef dus altijd op de lens zitten, tenzij het even plaats moest maken voor een ander filter.

Deze gewoonte is voortgezet in de digitale tijd. Menig (internet)winkelier verkoopt daarom een UV-filter als zijnde beschermingsfilter. Maar feitelijk is dat niet correct.

Een UV filter, dus de filtering van (te veel) blauwzweem door UV-straling, kan bij digitale camera's resulteren in een onjuist, zelfs ongewenst effect. De reden is dat een digitale camera veel minder gevoelig voor blauwzweem door UV is in vergelijking tot de aloude film. Nu valt het ongewenste effect in de praktijk mee, maar het is toch iets om rekening mee te houden. Bij bepaalde lenzen kan het verschil tussen wel of geen UV-filter opvallen. Verder is bij veel (amateur)fotografen de verleiding groot om te besparen op kwaliteit, ervan uitgaande dat het filter alleen maar dient ter bescherming. In dat geval kan het ongewenste effect zo nog opvallender zijn. Als UV-filter is het stuk glas bij digitale

camera's overbodig te noemen. Tegenstanders vertrouwen liever op de zonnekap als bescherming van de lens. Het is de moeite waard om het verschil met en zonder UV-filter eens uit te proberen.

Maar wat als er toch goede redenen zijn om het frontglas van je lens te beschermen? Denk bijvoorbeeld aan landschaps- of natuurfotografen die veel aan het strand (met opwaaiend zand!) fotograferen. Of aan een oorlogsreporter die letterlijk met de camera door stof of modder kruipt. Of als je te maken kunt krijgen met frontale regen die niet door een zonnekap tegengehouden wordt. Of gewoon de amateur die een rib uit het lijf heeft betaald voor een mooie lens, en deze hoe dan ook zo goed mogelijk wil beschermen. En zo zijn er nog veel meer redenen te noemen om toch je lens te willen beschermen.

Wat dan? Voor die situaties zijn sinds de komst van de digitale fotografie speciale, echte beschermingsfilters in de handel. Dus géén UV-filters. Daarmee is het probleem van ongewenst effect met UV-filtering uit de weg. Ze zijn echter niet goedkoop, maar ik vond op internet een prima 'protection filter' van een Japans merk voor een redelijke prijs.

Reden voor aanschaf is dat ik zowaar een verschil merkte met en zonder UV-filter; bij de standaardlens was het niet merkbaar, maar wel bij mijn supergroothoeklens. Ik had echter toch wel behoefte aan bescherming, vandaar de aanschaf, speciaal voor die lens, van zo'n echte protector.



Diverse filterproducenten maken zulke echte protection filters, waaronder deze goede van Hoya.

Tot zover de uiteenzetting over deze populaire filters. Verleg je grenzen, en probeer eens wat uit.

Bij een volgend artikel hoop ik andere soorten filters te behandelen.

GigaHits 2015-6

Henk van Andel

Previewers gevraagd!

De 400 à 500 Previews van programma's die opgenomen worden op de GigaHits, worden gemaakt door ca. 10 Previewers. Ieder doet zijn klusje thuis en krijgt daarvoor een aantal weken. Na wat routine gaat dat best snel. Om het te vergemakkelijken, krijgen de Previewers per programma een deels al ingevuld sjabloon, dat verder ingevuld wordt met een HTML-editor



(WhatYouSeelsWhatYouGet), net zoals iets als een tekstverwerker. HTML-kennis is niet nodig, maar kan soms wel handig zijn.

Maar er vallen door allerlei oorzaken soms Previewers af, soms om gezondheidsredenen. Om de diversiteit van de GigaHits op peil te kunnen houden, is er nu dringende behoefte aan enkele nieuwe Previewers. Die krijgen de nodige gereedschappen en een training waar je ook de deur niet voor uit hoeft.

Lijkt het je wat om te gaan meedoen? Of wil je eerst verdere informatie? Schrijf dan aan DiscWare@CompUsers.nl een e-mail. Doe er je telefoonnummer bij, want praten is gemakkelijker dan heen-en-weer mailen.

Windows 10 ShutUp

Windows 10 is gratis. Jaja, je moest eens weten welke informatie over jou bij Microsoft terecht komt. Die wordt te gelde gemaakt door advertenties waarmee je vervolgens wordt bestookt, of die aan derden verkocht worden. Je betaalt dus met je privacy, want ook bij Microsoft moet de schoorsteen roken. Lees maar eens de 'duidelijke' ca. 50 pagina's Privacy Statement en Service Agreement van Microsoft.

Hierover is al veel gezegd en geschreven. Maar dat bereikt niet de doorsnee Windows 10-gebruiker. Die zijn in de regel overgeleverd aan de standaardinstellingen van Windows 10, met een maximale oogst aan gegevens over jou. Heb je de instellingen aangepast? Na de november-update zette Microsoft weer hun standaard-instellingen terug. Foutje...? Na stormen van protest volgde een patch, waarmee de gekozen instellingen werden hersteld. Maar... houd na toekomstige updates de boel in de gaten.

Mij werd gevraagd iets in de SoftwareBus te schrijven over programma's op de GigaHits, zoals ik wel vaker doe. Welnu, op deze GigaHits staan in de rubriek '+ Win 10 Shut-up' een aantal programma's waarmee je handig en beter je privacy kunt instellen dan via de instellingen van Windows 10. Want bij Microsoft word je om de tuin geleid. Wat betekent: 'Informatie over de manier waarop ik schrijf naar Microsoft verzenden om te helpen toekomstige typ- en schrijffunctionaliteit te verbeteren'? Dat is gewoon een 'key logger' die alles wat je typt naar Microsoft stuurt. Ook dit artikelje over de GigaHits. Wie weet krijg ik binnenkort een dreigbrief van een advocaat van Microsoft.

Dat artikel kwam voor de SoftwareBus op het verkeerde moment, er zou al een artikel over Windows 10 Privacy komen. Het leek me toch handig voor onze lezers om die '+ Win 10 Shut-up' rubriek te plaatsen en te vullen met zes handige programma's die je privacy waarborgen. Dan hoef je je niet meer door de instellingen met misleidende teksten van Microsoft te worstelen.



De volgende programma's staan op de GigaHits:

- Destroy Windows 10 Spying 1.6
- DoNotSpy10 1.0.0.2
- ShutUp10 1.2.1352
- Spybot Anti-Beacon for Windows 10 v1.2
- Ultimate Windows Tweaker 4.0.1.0 for Windows 10
- W10Privacy 1.5.3.2

Al deze programma's zijn gratis. Sommige zijn beschikbaar in meerdere talen, maar met alleen Nederlands is het moeilijk.

Het bekendst is het programma ShutUp10. De toepasselijke term 'ShutUp' betekent zoveel als 'Houd je kop dicht'. Het programma hoeft niet geïnstalleerd te worden, je kunt het zelfs opstarten vanaf de GigaHits door op de knop 'Install' (ahum ...) te klikken. En meteen krijg je een overzicht van alle mogelijke privacy-instellingen. Dat is een veelvoud van wat je via het menu Instellingen/Privacy van Windows 10 te zien krijgt.



Je bent toch zo verstandig om in een beperkt gebruikersaccount te werken? Klik dan eerst op de knop 'Restart as Admin', want voor bijna alle instellingen zijn admin-rechten nodig.

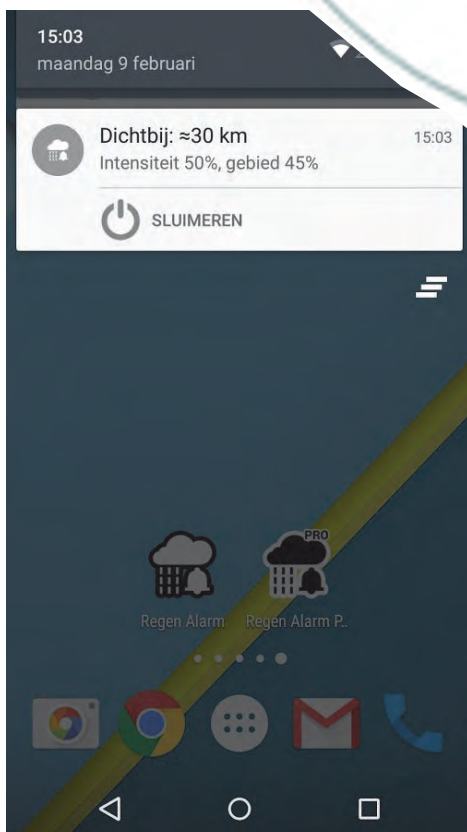
Daarna kun je de instellingen naar behoefte aanpassen; alle rode schakelaars aan de linkerkant kunnen op groen gezet worden. Als er een groen vinkje bij staat, dan wordt dat aanbevolen. Als er een oranje driehoekje bij staat, wordt dat ook aanbevolen 'tenzij'; er kan namelijk 'verderop' een eigenschap die je wilt gebruiken, uitgeschakeld worden. Bij een rood uitroepteken is het extra oppassen, bijvoorbeeld Windows Defender alleen uitschakelen (op groen zetten) als je een alternatief beveiligingsprogramma gebruikt, wat de meesten overigens doen.

De overige vijf programma's laat ik graag geheel aan jullie zelf over.

Android Apps

Door een 'ongelukje' staan op deze GigaHits haast ontelbare Android Apps. Gerubriceerd in de subrubrieken 'Zakenreis', zoals de Microsoft Translate app. Ja, ook Microsoft levert tegenwoordig een aantal Android-apps.

In 'Outdoor Apps' vind je onder andere Rain Alarm. Zoiets als



Buienradar, maar Rain Alarm zegt uit te gaan van real time data en niet van voorspellingen. Als je telefoon trilt, gaat het regenen. Nou ja, dat is misschien te kort door de bocht omschreven, dus bekijk het zelf maar.

De meeste apps staan in de verder niet ingedeelde rubriek 'Android Apps'. In totaal ongeveer 55 apps.



Veiligheid

Veiligheid van je gegevens is een belangrijk onderwerp, behalve voor degenen die denken nu en nooit iets te verbergen te hebben. Maar veiligheid is ook altijd betrekkelijk. Ook wachtwoorden zijn vaak moeiteloos te kraken. Om dat nog eens duidelijk onder de aandacht te brengen, hebben we op de GigaHits in 'Veiligheid/Passwords' twintig password-crackers gezet. Alle gratis op één na en die ene kost minder dan \$ 18.

Ga nu maar eens proberen hoe veilig jouw wachtwoorden zijn. En dan hebben we het nog niet eens over de superdure professionele wachtwoordkrakers.

Verdere programma's

Op GigaHits 2015-6 staan weer 450 nieuwe programma's. Die kunnen we hier niet allemaal de revue laten passeren. En dat hoeft ook niet, het menu op de GigaHits is overduidelijk en snel toegankelijk. Duik er eens in, wellicht vind je er diverse voor jou interessante programma's op.

Dank aan de Previewers

Dit is de laatste GigaHits van 2015. En we hopen ook in 2016 weer op dezelfde voet jullie van dienst te kunnen zijn. Overweeg eens om mee te doen als Previewer of op een andere manier. Mail DiscWare@CompUsers.nl (lieft met je telefoonnummer) voor informatie. Rest ons aan het eind van dit jaar onze Previewers weer hartelijk te bedanken voor hun inzet en de prettige samenwerking in het afgelopen jaar. We zien graag een voortzetting in het nieuwe jaar tegemoet.

Wij wensen allen een gezond en voorspoedig 2016 toe.

Problemen met de GigaHits DVD kunnen gemeld worden bij: discware@compusers.nl

De FTP-server van Windows

Rein de Jong

FTP staat voor File Transfer Protocol; een manier van werken die het uitwisselen van bestanden tussen computers gemakkelijker maakt. Het is een standaardset van afspraken die het mogelijk maakt gegevens tussen verschillende besturingssystemen op een uniforme wijze af te handelen. FTP maakt het mogelijk om, al dan niet versleuteld via SSH of SSL, bestanden te verzenden naar of te ontvangen van elke computer die is aangesloten op het internet.

Altijd al een FTP-server gewent? Weinigen weten het, maar Windows 7, Windows 8 en Windows 10 hebben die in huis! Je hoeft hem alleen maar aan te zetten en in te stellen.

FTP is gebaseerd op een client-servermodel. De client (b.v. FileZilla, CuteFTP, Verkenner/Explorer of Total Commander) maakt verbinding met een FTP-server. De server toont zijn gegevens (bestanden en mappen) aan de client, die deze dan kan inzien en eventueel ophalen (downloaden) of verzenden (uploaden). FTP-servers kunnen deze gegevens al dan niet aan een anonieme gebruiker verstrekken en/of vereisen dat je beschikt over een gebruikersnaam en wachtwoord. FTP-servers kom je vaak tegen wanneer je een eigen website hebt en gegevens wenst te plaatsen.

De FTP-server is onderdeel van Windows' Internet Information Services (IIS). Deze server-service is ook in staat veilige verbindingen (FTP's) te maken.

Alle afbeeldingen komen uit Windows 10. In Windows 7 en Windows 8 zijn de afbeeldingen soortgelijk en herkenbaar.

1 Installatie

Installeren van de FTP-server gaat via: **Windows-onderdelen in- of uitschakelen**

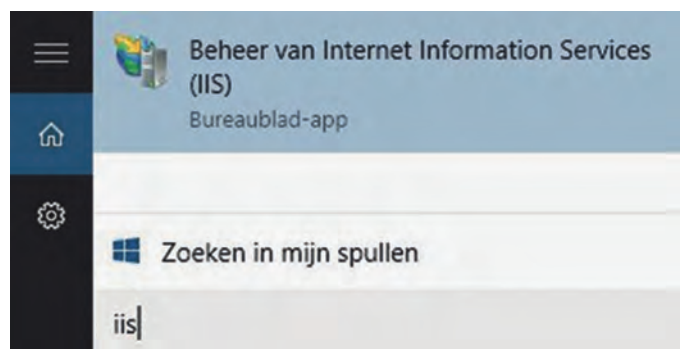
Druk op de Windows-toets > Tik in **windows ond** in het zoekvenster.

Vink onder **Internet Information Services** ten minste de onderdelen: **FTP-service** en **IIS-beheerconsole** aan. Misschien wil je meer onderdelen, schakel die dan ook in.

Na een klik op [OK] wordt de installatie gestart en na tijdje is de installatie klaar.



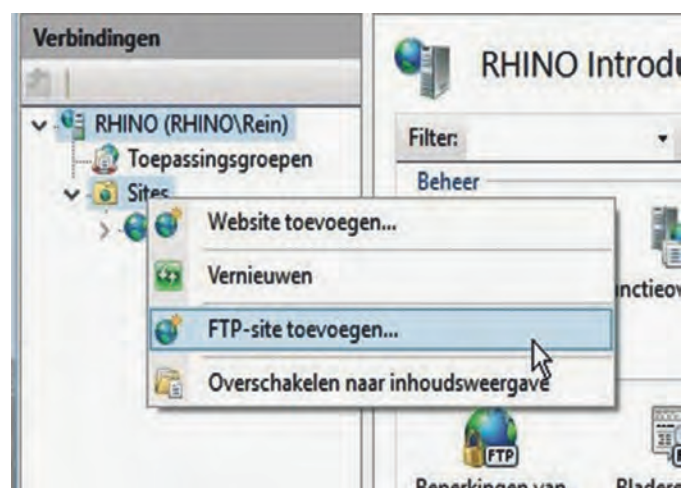
2 Configuratie



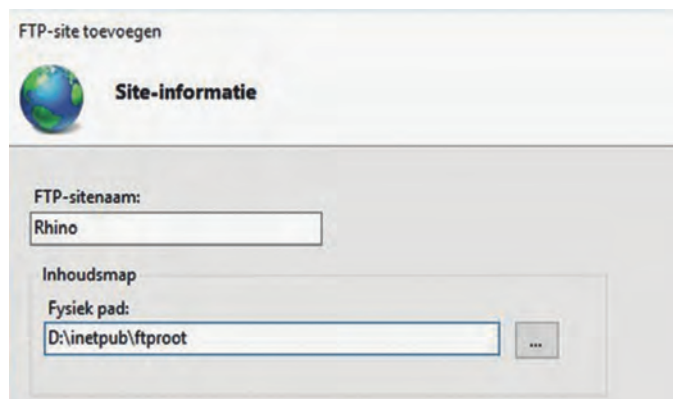
Zodra IIS en de FTP-server zijn geïnstalleerd, kun je de configuratie starten. Druk/Klik op Start en tik in **iis**. Selecteer **Beheer van Internet Information Services**. Of via de route <Win+X> > **Configuratiescherm** > **Systeem en beveiliging** > **Systeembeheer** > **Beheer van Internet Information Services**. IIS-beheer werkt alleen onder het administratoraccount. Wanneer je, net als ik, veilig werkt onder een beperkt account, klik dan rechts op de link naar het programma en kies **Als administrator uitvoeren**. Of gebruik de toetsencombinatie <Ctrl-Shift-Enter>. Dat is snel voor **Als administrator uitvoeren**.

Mocht je de beheertoepassing niet zien of start deze niet, herstart dan eerst je systeem.

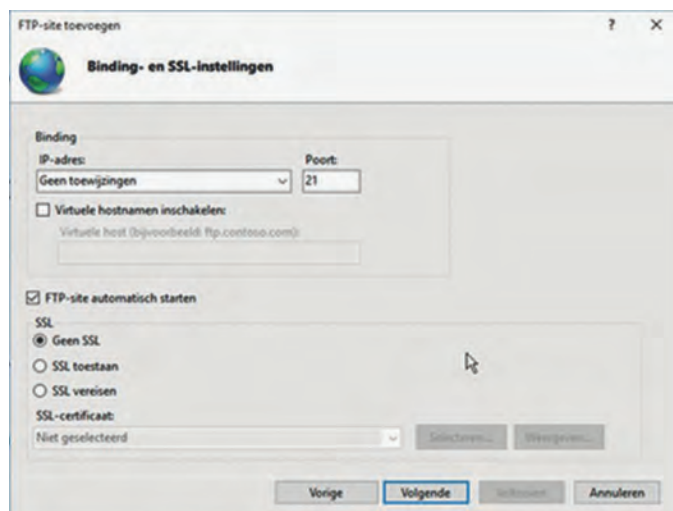
In het beheerconsole zie je een groot aantal configuratiemogelijkheden die gegroepeerd zijn naar functie. Voor het opzetten van een FTP-server klap je het eigen systeem aan de linkerkant uit door op je **Systeemaam** (in dit voorbeeld: Rhino) te klikken. Klik nu met rechts op **Sites** en kies **FTP-site toevoegen**.



Dit opent een scherm dat je aan de hand neemt (wizard) om de instellingen voor de FTP-site achtereenvolgens in te geven. Eerst de naam voor de nieuwe FTP-site. In mijn geval, dat zal je niet verbazen, *Rhino*. Daarnaast de locatie waar de map met inhoud voor de FTP-server komt. Dus de bestanden die je via FTP wilt delen en de mappen waar FTP-data geplaatst wordt door de FTP-gebruikers. Standaard is de locatie `C:\inetpub\ftproot`. Ik heb dat liever in de map die bij mij hoort dus: `D:\!Rein\inetpub\ftproot`. Gebruik je een eigen map, dan moet je er wel voor zorgen dat de gebruikers: **IUSR** en **IIS_IUSRS** leesrechten hebben op die map; de gebruiker **SYSTEM** dient het volledige beheer te hebben. Kies je voor de standaardmap, dan hoef je verder niets te doen.



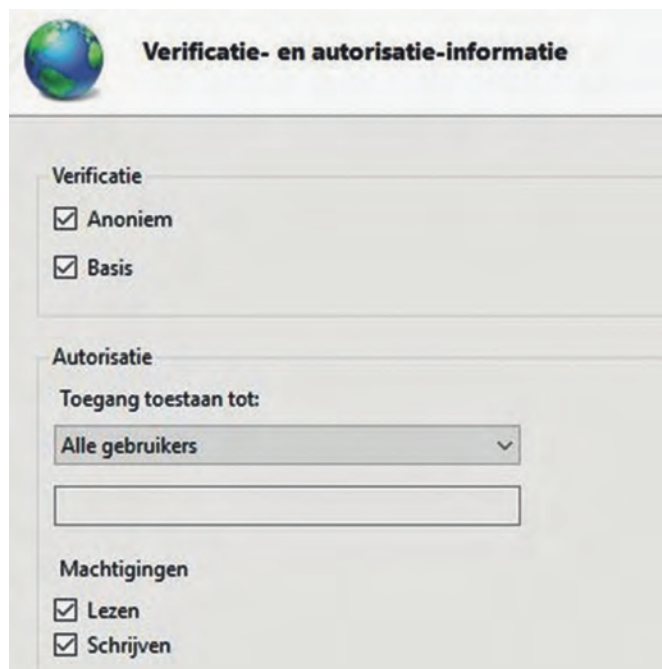
In het volgende scherm geef je de binding aan. Met binding wordt bedoeld op welk IP-adres de server moet luisteren. Deze kun je op **Geen toewijzingen** laten staan. Ook kun je een ander poortnummer opgeven dan de standaard. De standaard FTP-poort is **21**. Laat het vinkje staan bij **FTP-site automatisch starten** en kies voor **Geen SSL**, tenzij je verstand hebt van certificaten en van plan bent om die te installeren.



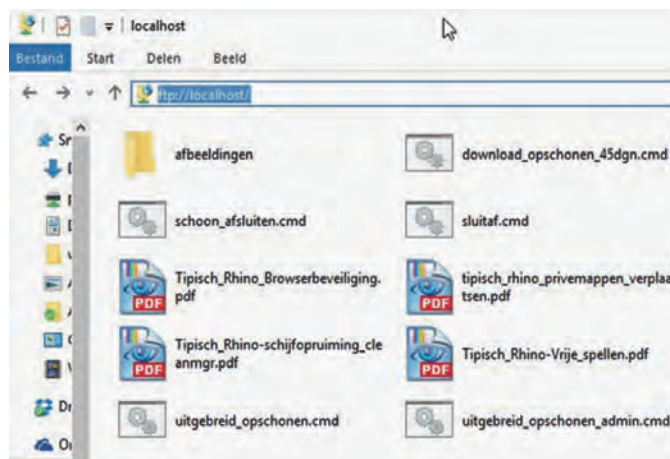
Nu nog aangeven hoe de autorisatie en verificatie moeten gebeuren. Hier kan gekozen worden voor Anonieme en/of Basisverificatie. Bij autorisatie heb je de mogelijkheid om te kiezen uit: *Alle gebruikers*, *Anonieme gebruikers* of *Specifieke gebruikers* of *opgegeven rollen* of *gebruikers(groepen)*.

Basisverificatie houdt in dat er een account aanwezig moet zijn voor iedereen die toegang wenst via FTP. Bij Anonieme verificatie (dat is de gebruiker IUSR) is dat, zoals de naam al zegt, niet van toepassing. In het beheerconsole kan de toegang via **FTP-autorisatieregels** fijner worden afgesteld door meer regels toe te voegen.

Let op: Omdat je ook rechten op de mappen zelf kunt instellen, kan het voorkomen dat regels conflicteren. De strengste regel zal prevaleren.



Nu ben je klaar om de verbinding lokaal te testen. Dat doe je door de verkerner of een browser te openen en dan in de adresregel (dus niet in de zoekmachineregel), de volgende tekst in te typen: `ftp://localhost`. Wanneer alles goed werkt zie je dat een map wordt geopend met daarin de bestanden en mappen die zich in `...inetpub\ftproot` bevinden.



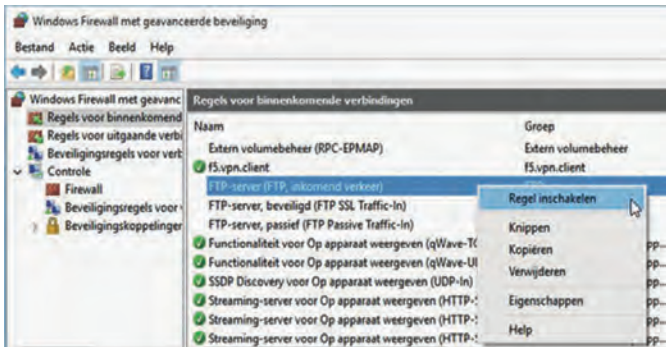
Mocht je een speciaal FTP-programma hebben of Total Commander, dan kun je hetzelfde doen. Open het clientprogramma en tik `localhost` als de hostnaam en kies **Anonymous** als gebruikersnaam. Wanneer er om een wachtwoord wordt gevraagd, dan is het beleefd gebruik om daar je e-mailadres in te vullen.

Onder Windows 7 en hoger kun je via de wizard niet meer dan één map, met onderliggende mappen, aan de FTP-site toevoegen. Wil je echter meer, dan zul je dat moeten regelen door virtuele mappen toe te voegen. Nu is het echter voldoende om de FTP-map te openen en er bestanden en mappen aan toe te voegen. Deze zul je terugzien wanneer je verbinding maakt. De FTP-server draait nu goed op je lokale pc.

3 Verbinding maken vanaf een andere computer in het netwerk

Om verbinding vanaf een externe computer mogelijk te maken moet de Windows firewall zo worden ingesteld dat FTP-verbindingen naar jouw pc worden toegestaan, anders worden externe computers de toegang ontzegd. Druk op **Start** > Tik in **Fire** > Kies **Windows Firewall**.

In de firewallinstellingen klik je op **Geavanceerde instellingen** > Kies **regels voor binnenkomende verbindingen**. Blader nu naar FTP-Server ... Kies hier de FTP-server voor inkomend verkeer en die voor (FTP Passive Traffic-In). Schakel beide regels in. Bij de **Regels voor uitgaande verbindingen** ook beide FTP-regels inschakelen. Nu staat de firewall toe om een verbinding vanaf een externe computer op te zetten. Wil je ook met SSL een verbinding kunnen maken of wens je dat uitsluitend te doen, kies dan de overeenkomende regels in de firewall.

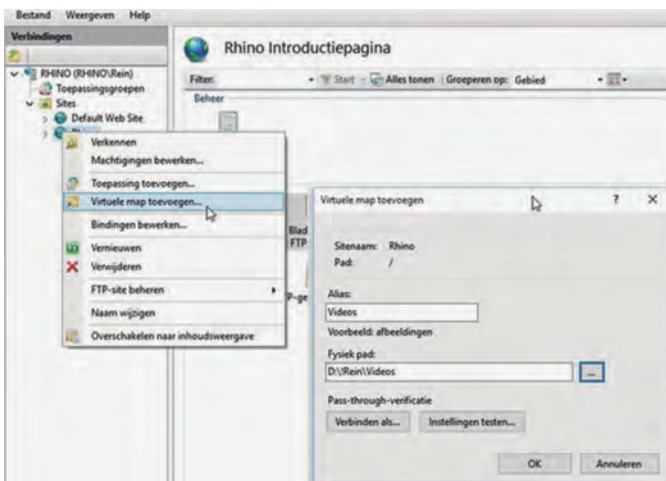


Een externe computer heeft het IP-adres van de FTP-server nodig. Je eigen IP-adres achterhaal je door in een **Opdracht-prompt** het commando **ipconfig** gevolgd door <Enter> in te geven. Je ziet dan het nummer achter het IPv4-adres. Dat nummer gebruik je dan op de externe computer. In de Verkenner bijvoorbeeld: <ftp://192.168.178.26>

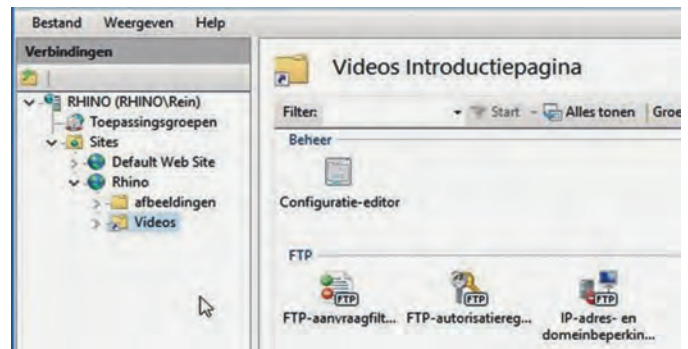
Let op: Zorg dat je virusscanner geen roet in het eten gooit. Soms hebben die zo hun eigen aanvullende regels of, nog erger ... hebben ze een eigen firewall!

Wens je de FTP-server ook open te zetten voor computers buiten je eigen netwerk, dan zul je ook de router van het internet zodanig moeten instellen dat die verbindingen van buiten accepteert en deze doorzet naar de pc waarop de FTP-server draait. Meestal is dat te regelen in het configuratiescherm van de router onder het kopje **portforwarders of port forwarding**. Je maakt daar een regel naar de pc waarop de FTP-server draait voor poort 21. Naar buiten kun je ter maskering een ander poortnummer gebruiken. Gebruikers van je FTP-server moeten dan wel je externe IP-nummer weten. Dat is vanaf je eigen netwerk eenvoudig te achterhalen via de site: <http://www.watzijnmijnips.nl/>. Mooier is het echter om een DNS-naam te hebben, iets als <http://pietje.xs4all.nl>. Bij xs4all kun je dat gratis configureren of anders via een dynamische DNS-provider zoals <http://duckdns.org/> of <http://noip.com/free>.

Let op! Wanneer je van het internet te benaderen bent, is het sterk aan te raden met certificaten te gaan werken. Al is het alleen maar omdat anders de wachtwoorden van niet-anonieme gebruikers onversleuteld over het internet gaan!



Je FTP-server werkt en doet het goed. Nu wil je meer mappen kunnen delen en misschien heb je wel verschillende doeleinden voor verschillende gebruikers. Dan ben je toe aan virtuele mappen. Open IIS-beheer, klik met rechts op je FTP-server en kies **Virtuele map toevoegen**. Kies een naam en blader naar de map die je wenst toe te voegen. Nadat de map is toegevoegd, kun je desgewenst de toegangsregels verwijderen.



Merk op dat, in tegenstelling tot een echte map, een virtuele map zich toont met het link-symbooltje (zie het symbool voor 'Videos' in onderstaande afbeelding). In feite is het ook niets anders dan een symbolische link. Je mag net zoveel mappen aan je FTP-server koppelen als je maar wil.

4 Veiligheid

Je vraagt je natuurlijk af of wat je doet veilig is. Wees je ervan bewust dat 100% veiligheid niet bestaat, behalve wanneer je de netwerkstekker loskoppelt. Tja, dan heb je niet zoveel aan een FTP-server. Voor IIS onderscheiden we twee zaken:

1. Hoe scherm ik mijn eigen computer af van nieuwsgierige IIS gebruikers?
2. Hoe beveilig ik mij tegen kwaadwilligen van buiten het eigen netwerk?

IIS gebruikers afschermen

Bij de installatie van IIS worden twee nieuwe gebruikersgroepen aangemaakt.

- **IUSR** Internetgast, gebruikt voor anonieme toegang tot web- of FTP-site
- **IIS_USRS** Interne beheergroep die toegang heeft tot alle bestanden en systeembronnen om een goed beheer mogelijk te maken. Leden van deze groep kunnen de IIS-mappen en bestanden beheren. De groep wordt eigenlijk alleen gebruikt binnen grote organisaties om beheer van de diverse servers te vergemakkelijken.

De groep IUSR krijgt toegang tot de mappen en bestanden die je deelt met anonieme gebruikers. Binnen IIS-beheer zijn die machtigingen in te stellen voor elke server en elke map afzonderlijk via de **FTP-autorisatieregels**. Daarnaast kun je de IUSR expliciet de toegang tot bepaalde mappen ontzeggen door in de fysieke mappen de machtiging voor IUSR in te stellen op **Weigeren**.



De vermelding **Weigeren** gaat boven de vermelding **Toestaan**. Dit houdt in dat, als een gebruiker lid is van twee groepen, waarvan bij één de vermelding **Weigeren** is ingesteld, de toegang geblokkeerd wordt.



Je kunt natuurlijk ook een besloten FTP-server opzetten waarvoor je zelf een aparte machtigingsgroep maakt die toegang heeft tot de gedeelde FTP-mappen. Vervolgens maak je gebruikers aan die alleen lid zijn van deze groep. In dit geval raad ik aan om alleen via SSL verbinding met de FTP-site te maken. Gebruikersnaam en wachtwoord gaan anders leesbaar over het net.

Wees met name alert op de map die je openstelt voor schrijven. Wat wordt daar geplaatst? Is dat vrij van virussen en is het legitiem? Voordat je het weet ben je een verspreider van malware of illegale content.

Aanvallen van buiten

Het beste is om geen open poorten naar het internet te hebben. Word je niet gezien, dan word je niet aangevallen. Om aanvallen van buiten je netwerk tegen te gaan zijn de volgende maatregelen aan te bevelen:

- Houd de besturingssoftware (firmware) van je router up-to-date.
- Firewall van je router staat natuurlijk aan.
- Open niet meer poorten dan noodzakelijk. Test op openstaande poorten via <http://grc.com> (IPv4) of <http://ip6scanner.com> (IPv6). O ja, in tegenstelling tot wat Gibson beweert, is 'Closed' goed genoeg. Geen reden tot paniek wanneer in de 'Common ports'-test bovenaan in de test tot twee keer toe 'Failed' staat (o.a. voor de ping-test). In de tijd van Windows 9x was daar nog wat voor te zeggen, maar nu niet meer.
- Gebruik een andere poort dan de standaardpoort 21.
- Sommige modems hebben een voorziening dat de poort pas wordt opgezet wanneer door de aanvrager eerst een sleutelpakket naar de router wordt gezonden. Dit heet: ... Ik ben de naam vergeten..... Prijsvraag! Wie?
- Windows Update staat aan.
- Zorg voor een bijgewerkt antiviruspakket
- Scan regelmatig met een second opinion scanner zoals HitManPro of Malwarebytes.

Wanneer je deze regels hanteert is de kans op ongewenste effecten miniem.

5 Tot slot

Loop de verschillende instellingsmogelijkheden eens langs. Kijk wat mogelijk en/of nuttig is. Weet je niet wat iets precies betekent, druk dan op het help-symbool en je wordt naar een Microsoft Technetpagina geleid. Beheers je het Engels onvoldoende, kopieer dan de link en plak die in Google Translate. Ontdek zo de wereld van je eigen FTP-server.

Links:

| | |
|-----------------|---|
| Mijn Site | http://www.reindejong.nl |
| Dit artikel | http://www.reindejong.nl/ftpserver |
| FTP | http://bit.ly/r-ftp |
| SSL-certificaat | http://bit.ly/r-ssl |
| Dynamische DNS | http://bit.ly/r-dyndns |
| Portforwarding | http://bit.ly/r-portforward |
| Poorten openen | https://www.schoonepc.nl/nieuwsbrief/poorten_modem_router_opzetten.html |

Goedkoop of duurkoop?

Isja Nederbragt

Net als voor de spiegelreflex en de systeemcamera zijn er voor de smartphone vele hulpmiddelen te koop. De vraag is of je daar gebruik van wilt maken en hoe ver je gaat met de aanschaf ervan. In dit artikel bespreken we enkele mogelijkheden: goedkope en dure opzetlenzen, een kinderlens en een statief.

Inleiding

Fotograferen met de smartphone geeft een gevoel van (foto)graferij: altijd en overal, en iedereen lijkt het normaal te vinden. Er is ook een beperking. De smartphone heeft een vaste groothoeklens en daardoor zijn de onderwerpen die je fotografeert nogal klein. Tenzij je er naar toe kunt lopen, maar, als je dat al lukt, dan krijg je een vertekend beeld. Anderzijds kan je met die groothoeklens heel dichtbij fotograferen, maar het is geen macro. Zonder het internet af te struinen liep ik tegen een aantal lenzen aan, zowel goedkoop als duur. Die lenzen heb ik uitgeprobeerd, ik heb gekeken wat je ermee kunt en of het de moeite waard is om ze aan te schaffen. De inventarisatie is beperkt, dit omdat mijn kast met fotospullen al uitpuilt en ik niet zit te wachten op ook nog een la vol met smartphone-spullen. Maar ook omdat ik, als ik 'serius' aan de slag ga, toch mijn spiegelreflex gebruik. Alle foto's in dit artikel (op één na) zijn met de iPhone gemaakt, met opzetlens.

Opzetlenzen

Er zijn legio lenzen te koop voor de smartphone. Niet iedere lens past op iedere camera. Dat komt o.a. doordat bij het ene model smartphone de lens van de camera rechtsboven langs de rand zit, bij een ander model in het midden langs de rand of veel meer in het midden van de camera. Opzetlenzen zijn daarom veelal merk-specifiek en soms ook nog model-specifiek. Gelukkig zijn er ook nog universele lenzen die op meerdere merken smartphone passen. Je kunt de lenzen niet op de smartphone schroeven, maar je moet ze er op klemmen. Bij de ene lens gaat dat makkelijker en stabielere dan bij de andere.

Duurkoop

Oloclip (www.olloclip.com) is een Amerikaans merk dat opzetlenzen maakt voor de iPhone, maar ook voor een enkel ander merk smartphone. De lenzen zijn verkrijgbaar via de Apple Store of via diverse (foto)webwinkels. Ieder model iPhone heeft zijn eigen model. Bij de aanschaf moet je dus erg opletten wat je wilt en of de lens wel past op het model van jouw iPhone. De lenzen kosten rond de 75 tot 100 euro.



4 in 1: fish-eye, 15 x macro, 10 x macro en groothoek.

De lensjes hebben een houder die je op de smartphone klemt en je kunt ze verwisselen. Daardoor heb je per set meerdere mogelijkheden - van fish-eye tot tweemaal zoom. Een bijgeleverde sleutelhanger en een zakje kun je gebruiken als opbergplek voor die lensjes met hun beschermdeppen. Dat zakje kan je ook als lensdoek gebruiken. Olloclip levert meerdere 'sets' met groothoek, en er is alleen een zoomlens (x2). Er is ook een 'set' met een polarisatiefilter. Helaas past het opzetstelsel niet als je een beschermhoes om de smartphone hebt. Er bestaat overigens wel een hoes die ruimte open laat voor de Olloclip.

En zo is het mogelijk om met een voorzetlens te fotograferen. Dat heb ik gedaan, tijdens een excursie in het afvalverwerkingsbedrijf (AEB) te Amsterdam. Het was er nogal donker, de iPhone kon deze duisternis, zelfs met extra lens (tweemaal zoom) erop, goed aan. De foto's vertonen wel enige ruis, maar storend is dit niet. De lens is heel makkelijk op de iPhone te zetten en weer eraf te halen. Het is wel oppassen dat dat laatste niet per ongeluk gebeurt. En het is ook belangrijk om goed scherp te stellen, want met de zoom is er beperkte dieptescherpte. Enig nabewerken kan nodig zijn. Voor de diverse groothoeklensjes is het verhaal vergelijkbaar. Alleen is de dieptescherpte dan veel groter. De fish-eye is handig in kleine ruimten of om creatief mee bezig te zijn.



Genomen met smartphone met tweemaal zoom. Het was nogal donker. De scherpte van de foto is achteraf bijgewerkt.

Goedkoop

Ik werd getipt dat er bij Kruidvat een opzetlens te koop was voor de prijs van 10 euro, afgeprijsd tot 2,99 euro. Het blijkt een Universele Smartphone Lens, merkloos. Iets vergelijk-



Universele smartphone lens met fish-eye, macro en groothoek. Gekocht bij de drogist.

baars is bij o.a. Bol.com ook verkrijgbaar, voor 13,95 euro (zoekterm: universele smartphone lens). Het systeem bevat drie lensjes: fish-eye, macro en groothoek. De lensjes schroef je in een houder. De houder klemt je op de smartphone als een ouderwetse wasknijper. Hij past dus ook op de beschermhoes, je krijgt dan wel soms de rand van de lens in beeld. Een bijgeleverd zakje is handig om de lensjes en de doppen te bewaren. Het systeem past op vele modellen smartphone, mits de lens niet te ver van de rand van de smartphone zit. Een probleem is wel dat de lens makkelijk van de smartphone glijdt, met kans op vallen.

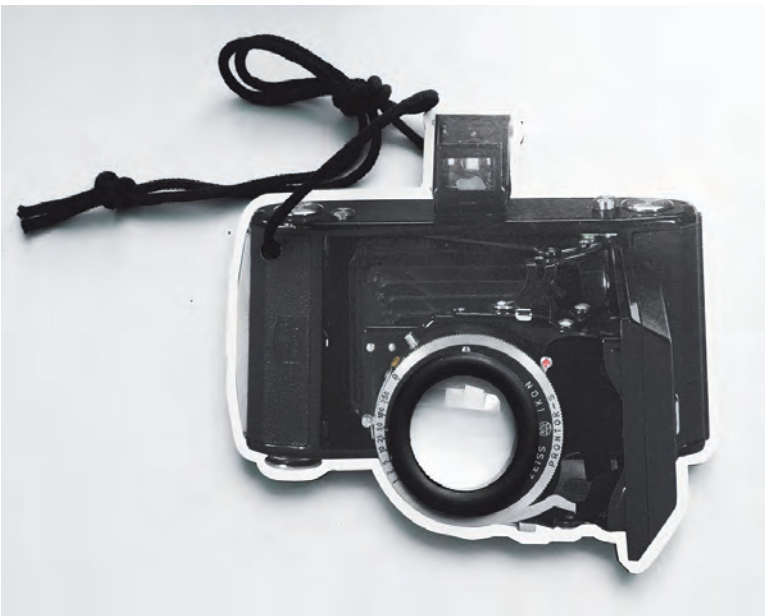
Omdat er geen zoomlens bij zit, kan ik die niet vergelijken met de Olloclip-zoom. Dat heb ik wel gedaan met groothoeklenzen (zie afbeelding). Dan valt op dat de goedkope lens best goed uit te bus komt. Niet zo goed als de dure lens, maar je moet op de computer ver inzoomen om dat verschil te zien.



Links de goedkope lens, rechts de dure. Boven de fish-eye, onder (detail) de groothoek. Het fietsje is in werkelijkheid 4 cm groot. Er is verschil in scherpte (dure lens is beter).

Kinderspeelgoed is ook goedkoop

Tijdens een bezoek aan de museumwinkel van het Fotomuseum in Rotterdam viel mijn oog op een stukje kinderspeelgoed: een stevig stuk karton met een afbeelding van een fototoestel en daarin een fragmentatielens. Kosten: 7,95 euro. Zoiets is vast ook in speelgoedwinkels te vinden. Het is een plastic lens van circa drie cm doorsnede met kleine vierkante vlakjes in plaats van een mooi glad oppervlak. Als door die vlakjes licht valt, breekt het beeld in een rij dubbelbeelden. Ik was benieuwd naar wat dit voor effect heeft als je het voor je smartphone houdt.



Kinderspeelgoed, maar ook voor volwassenen leuk om mee te experimenteren.

Ik heb hem om die reden aangeschaft en er een middag mee geëxperimenteerd. Je kunt er heel leuke dingen mee doen. Houd je die losse fragmentatielens een eind voor de lens van de smartphone dan krijg je vele dubbelbeelden. Niet zo interessant. Als je de fragmentatielens vlak voor de lens van de smartphone houdt en soms een beetje schuin, dan ontstaat er een beeld met een paar dubbelbeelden. De afbeelding van een herfstblad is op zijn minst geschikt voor een kerstkaart.



Het is even zoeken hoe je de fragmentatielens voor de lens van de smartphone moet houden. Maar dan krijg je ook mooie beelden.

Statief voor de smartphone

Als je de losse fragmentatielens gebruikt dan kom je handen te kort: in de ene hand de smartphone, in de andere hand de

fragmentatielens en dan heb je ook nog een vinger nodig om de foto te maken. Voorwaar een kunst om dat allemaal stil te houden.



Een statief voor de smartphone, hier een gorilla, die je ook om een voorwerp kunt bevestigen.

Dus wordt het tijd om de hulp van een statief in te roepen. Die zijn er in 'rangen en standen', en ook speciaal gemaakt voor de smartphone. Ze zijn in alle standen wendbaar en met enig zoeken vind je in de praktijk de goede stand. Als je dan ook nog kunt fotograferen met een afstandsbediening (via de bedieningsknop van de koptelefoon) dan hoef je alleen nog maar de losse lens vast te houden.

Conclusie

De beschreven testen zijn summier en niet onder ideale omstandigheden uitgevoerd. Duurkoop blijkt het beste resultaat te leveren, maar goedkoop doet het ook goed. De Olloclip lenzen leveren een mooie dieptescherpte (zoomlens), het beeld is scherp en ze zijn makkelijk in gebruik. De vrij hoge prijs is een nadeel.

De goedkope lenzen, voor mij in de aanbieding bij de drogist, leveren wat minder scherpe beelden op vergeleken met de duurdere lens. Maar het beeld is nog steeds acceptabel. Wel is het bevestigingssysteem minder stabiel en heeft het de neiging van de smartphone te vallen.

De zeer lage prijs kan nauwelijks een belemmering zijn. *Wilt u een advies:* ik zou beginnen met een goedkope opzetlens en deze uitproberen.

Is het meer dan een 'hebbedingetje' en ga je er vaak mee werken, dan kun je altijd nog de duurdere variant aanschaffen. Voor de beroepsfotograaf is de Olloclip een aanrader, zeker de 2x zoom.

En dat kinderspeelgoed ...

Ja, dat is voor de liefhebber.



● Problemen met DNS-servers ●

Kees van der Vlies

De DDOS-aanval van enige maanden geleden op de server van Ziggo had tot gevolg dat gebruikers wel toegang hadden tot het internet, maar geen verbinding konden krijgen met de DNS-server van hun provider, en dus niet konden browsen. Resetten van router/modem en pc helpt dan niet. Toch moet je het altijd proberen!

De DNS-server is een 'verplicht' tussenstation om internetadressen te 'vertalen' in IP-adressen. DNS staat voor Domain Name System, dus een systeem van of voor domeinnamen.

Internetadressen zijn altijd cijferreeksen, en voor de 'leesbaarheid' worden aan de cijferreeks letters en 'woorden' toegekend. Dat zijn de websitenaam zoals wij die kennen: www.hcc.nl, enz. Typ je zo'n adres (een domeinnaam) in, dan gaat het naar de DNS-server van je internetprovider, die er een IP-adres van maakt. Van de HCC, bijvoorbeeld, heeft de server het IP-adres 212.72.227.82. Ook je eigen computer heeft in een (inter)netwerk altijd een IP-adres. Buienradar (van RTL) heeft het IP-adres 217.118.167.200, Google 74.125.195.102, en zo zijn er natuurlijk vele miljoenen IP-adressen op de wereld. Zo veel zelfs dat men een nieuw IP-adressensysteem heeft moeten ontwikkelen. Dat heet IPv6, en heeft een veel grotere capaciteit dan het huidige en (nog steeds) meest gebruikte IPv4.

Elke internetprovider heeft een eigen DNS-server, een computer die de aangevraagde 'naam' naar een IP-adres omzet of beter: in een tabel opzoekt. En ook het omgekeerde komt voor. Daarnaast zijn er vele min of meer 'onafhankelijke' DNS-servers, die hetzelfde werk doen, maar buiten je eigen provider om. Zie bijv. lijsten als: <http://public-dns.tk/> of 'google' naar een lijst. Bij een DDOS-aanval worden er op één DNS-server zoveel verzoeken gedaan om IP-nummers/ internetadressen te vertalen, dat de server overbelast raakt en bonafide gebruikers niet meer goed van dienst kan zijn. Op zo'n moment zou je dus je 'eigen', overbelaste DNS-server - dus die van je provider - moeten kunnen omzeilen en van een algemene DNS-server gebruik kunnen maken. Het interne IP-adres van elke computer (localhost of loopback) is altijd: 127.0.0.1, om te testen. Voor de uitleg is onder meer gebruik gemaakt van het artikel van Menno Schoone. Zie: https://www.schoonepc.nl/tools/websites_blokken_met_opendns.html

Voor OpenDNS Home kan een extra filter worden ingesteld. Voordat het filter wordt geactiveerd, moet eerst nog via de website <https://store.opendns.com/>

Enkele voorbeelden van goede algemeen toegankelijke DNS-servers

| | | |
|----------------------|----------------|----------------|
| OpenDNS FamilyShield | 208.67.222.123 | 208.67.220.123 |
| OpenDNS Home | 208.67.222.222 | 208.67.220.220 |
| GoogleDNS | 8.8.8.8 | 8.8.4.4 |
| OpenNIC | 31.220.43.191 | 151.236.29.92 |
| Norton Connect Safe | 199.85.126.10 | 199.85.127.10 |
| Comodo | 8.26.56.26 | 8.20.247.20 |
| DNS Watch | 84.200.69.80 | 84.200.70.40 |
| Free DNS | 37.235.1.174 | 37.235.1.177 |

[get/home-free](#) een gratis account worden aangemaakt. Een filter (shield) blokkeert (voor kinderen) ongewenste websites.

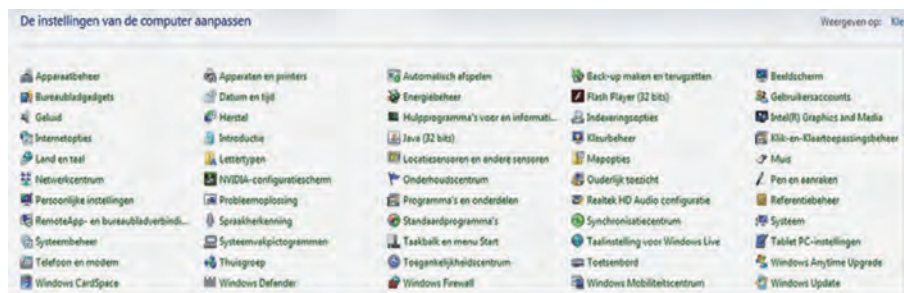
Het is zinvol om een mix te maken van de twee blokken zodat, bij uitval/onbereikbaarheid van de DNS-servers van Google, de DNS-servers van OpenDNS kunnen worden gebruikt en andersom. Zo'n mix zou kunnen zijn: 8.8.8.8 en 208.67.222.123.

Denk erom dat de DNS-server u altijd een IP-adres (getallen met punten) laat invoeren, nooit een naam.

Trouwens, als u IP-adressen bij de hand hebt, die u wilt gebruiken in plaats van een naam, zou dat ook moeten werken zónder tussenkomst van uw 'eigen' DNS-server.

Het gaat in Windows dan als volgt:

1. Ga naar het Configuratiescherm. Dat kunt u eventueel vinden via een Windows-zoekopdracht.



Afbeelding 1

Afhankelijk van uw instelling op 'Categorieën of 'Pictogrammen' ziet uw Configuratiescherm er uit als in afbeelding 1 of 2

Afbeelding 2

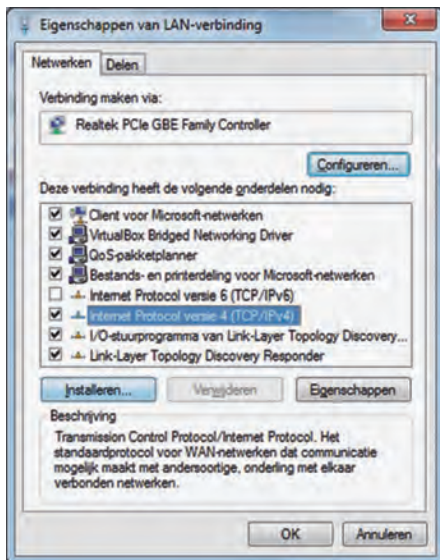


Klik op Netwerkcentrum (afbeelding 1) of Netwerk en Internet (afbeelding 2) en dan op Netwerkcentrum.

3. Klik in het venster aan de linkerkant op Adapterinstellingen wijzigen.
4. Roep de Eigenschappen van uw wifi- of LAN-verbinding op door met de rechtermuisknop te klikken op de naam van de verbinding die u gebruikt, meestal zijn dat er niet zo veel.
5. U ziet nu het venster als afgebeeld op de volgende pagina (afbeelding 3).

Ga in de lijst naar Internet Protocol versie 4 (TCP/ IPv4). Als u daarop klikt, wordt de keuze blauw.

6. Klik dan op de knop Eigenschappen daar onder.



Afbeelding 3

7. Kies: De volgende DNS-serveradressen gebruiken.
8. Daar vult u een paar in uit de eerdergenoemde lijst (Open DNS, Google etc.)

Met een paar keer OK bevestigt u de nieuwe keuze. Als later de situatie weer 'normaal' is, kunt u terug naar standaard DNS van uw provider. Het is misschien verstandig die vooraf te noteren!

Niet alleen computers of servers hebben IP-adressen, ook uw router, webcam, printer en nog veel meer apparaten kunnen een IP-nummer hebben. Internet der dingen, apparatuur met een eigen taak.

Zijn er ook nadelen of gevaren aan het gebruik van vrij toegankelijke DNS-servers?

In theorie wel, de DNS-server staat niet onder controle van een provider en kan dus surfgedrag en IP-nummers (gebruikers) vastleggen en aan derden beschikbaar stellen. Dat kan (en moet soms) uw provider ook doen, dus of er echt een (groter) gevaar van uitgaat, is moeilijk vast te stellen. Ga ervan uit dat alles op internet min of meer openbaar is. Wie er met u meekijkt of wie in uw dataverkeer geïnteresseerd is? Joost mag 't weten. Als gebruiker heb je daar geen controle over. Criminelen pogen soms ingetypte internetadressen te veranderen om de gebruiker te misleiden.

DNS-servers over de hele wereld synchroniseren hun tabellen dagelijks, want er komen voortdurend sites bij en er verdwijnen ook sites of ze gaan over naar een andere host. Misschien dat VPN, dat met zgn. tunneling werkt, iets veiliger is ... In ieder geval is de oplossing zoals hierboven geschetst, een bruikbaar (tijdelijk) alternatief. Er is nog meer te vertellen over DNS(servers): propagatietijd, zones, A-

record, SPF, CNAME, MX record (voor e-mail). Maar dat is echt iets voor de liefhebbers en de profs.

Volledige anonimiteit op het internet

Het is niet zozeer dat kwaadwillenden, hackers en overheden (die kunnen ook samengaan!) de inhoud van uw website-bezoek, zoekgedrag of e-mail zullen napluizen en u als persoon weten te traceren, maar wel erachter (willen) komen vanaf welk IP-adres welke handelingen gedaan en welke verbindingen gelegd worden. Daar wordt patroonherkenning op losgelaten en die analyse kan gebruikt/misbruikt of verkocht worden. Denk alleen maar aan op u gerichte reclame.

Wil je geen (IP-)sporen achterlaten op internet, dan is het gebruik van het TOR-netwerk daarvoor de aangewezen weg. Het verhusselt voortdurend alle IP-adressen van alle gebruikers en biedt zo een hoge mate van privacy. Wel zijn niet alle functionaliteiten via TOR operationeel, vooral die waarbij (Java) scripts, cookies of video vereist zijn; plug-ins worden namelijk geblokkeerd. Er is een TOR-browser: <https://www.torproject.org/download/download.html.en>.

De 'private mode' van sommige 'gewone' browsers is minder veilig; die slaat weliswaar uw browse-geschiedenis niet op en is soms kritischer met cookies, maar werkt meestal wel met uw eigen IP-adres!

Hoe kom ik IP-adressen te weten?

Er zijn veel sites die IP-adressen kunnen tonen of omgekeerd de naam van de server kunnen vinden die bij een IP-adres hoort.

<http://www.mijn-ip.net/ip-adres-zoeken/> geeft eerst uw eigen IP-adres en biedt op het scherm de mogelijkheid een IP-adres in te vullen, waarbij dan de naam van de server gevonden wordt.

<http://whois.domaintools.com>. Als je daar bijv. zoekt naar microsoft.nl, komt het IP-adres van de server tevoorschijn: 94.245.126.102 en die blijkt in Dublin te staan. Er worden nog meer details getoond.

<https://www.iplocation.net/> geeft de locatiegegevens van uw IP-adres, gevonden volgens een aantal diensten. Die diensten zijn het niet allemaal met elkaar eens. Zo kan één adres in Nederland zowel gelokaliseerd zijn in Amsterdam, als in Breda, Hague (dat zal Den Haag zijn), of Netterden (nog nét in Gelderland?). Het eerder gevonden IP-adres van Microsoft Nederland blijkt daar niet alleen in Dublin te huizen, maar eveneens in UK, Londen en Unstone.

Zoekmachines kunnen een IP-adres (helpen) thuisbrengen. Zoek maar eens op: 67.138.108.201 en zie welke website daarachter zit. Of 54.246.215.9, maar wat doen Dublin (alweer) en Amazon daarbij? Het is meteen duidelijk dat het www écht wereldwijd is, zonder dat we dat steeds merken.

<http://www.hcidata.info/host2ip.htm> en <http://whoismachine.com/> werken naar beide kanten: IP-adres <-> Host name. <http://ipaddress.com/ip-lookup/> ook, plus extra's. <http://www.ipsglider.com/> en <http://www.clearwebstats.com/> zijn kort en overzichtelijk; ook weer tweezijdig zoeken. <http://www.speedguide.net/ip/> is de IP-keuzesectie van een grote website, geheel gewijd aan communicatie, internet, nieuws, besprekingen, e.d. In het Engels, zoals veel van deze services.

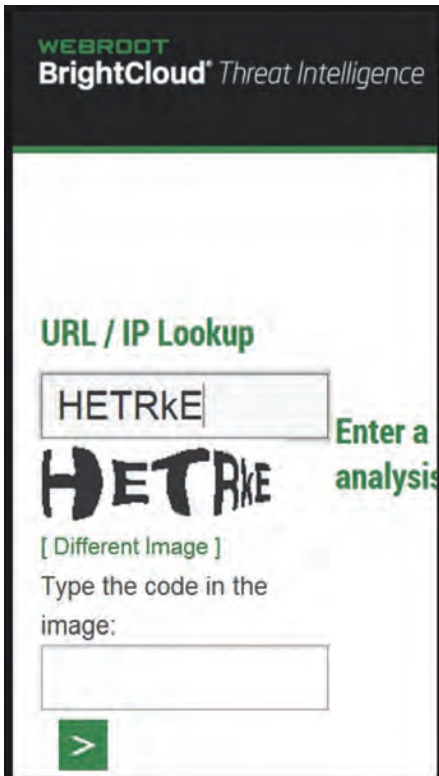
Een IP-adres zoeken in één commandoregel gaat met [http://www.\[naam\].basicwebreport.net/](http://www.[naam].basicwebreport.net/). Voor [naam] vult u de website-URL in, bijv. <http://www.limmerick.nl.basicwebreport.net/>. Bedenk wel dat heel vaak de (host)-server gevonden wordt, maar niet altijd de website die u zoekt.

Servers bieden dikwijls onderdak aan tientallen of honderden websites, die pas bij het zoeken van verdere details (misschien) gevonden worden. Veel zoeksites gaan niet zover in het vermelden van details als de hierboven genoemde. Zie bijv. <http://www.natlo.nl/ip/31.186.169.20/>.

Voor sommigen schijnt de informatie over de locatie ook de hoogte boven de zeespiegel te moeten omvatten. Zo meldt www.iplocationtools.com/ bijv.: Tilburg, 16 m. <http://whatismyipaddress.com/ip-lookup> vindt de naam bij een IP-adres. Eénrichting. <http://everindex.nl/> geeft verschillende soorten informatie, zoals 'ranking' van de gevonden sites. De URL <http://www.ipdatabase.com> biedt meervoudige services. Maak je keuze in de linkerbalk.

nslookup

En dan hebben we in Microsoft ook nog het commando `nslookup`. Dat voert u uit in het commandovoerster, oftewel de opdrachtprompt. Het werkt - maar niet altijd goed - in twee richtingen en maakt gebruik van uw DNS-server. Typ maar eens in: `nslookup hcc.nl` of `nslookup 145.58.28.39`.



Afbeelding 4 captcha

Een captcha is een controlemiddel dat (automatische) uitlezing door hackers-computerprogramma's moet tegen- gaan. Alleen menselijke ogen en inter- pretatie kunnen de vervormde letters en cijfers herkennen, zo is de redenering.

Betrouwbaarheid of reputatie

Een website die mogelijke malware op een site onderzoekt en u daarvan een rapport aanbiedt, is: <https://urlquery.net/>.

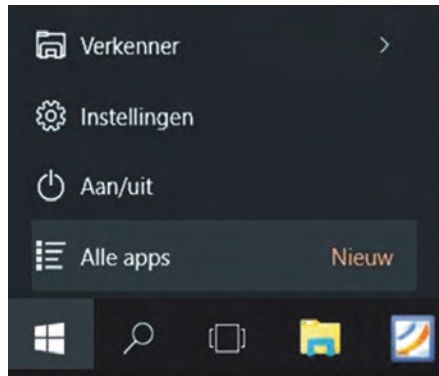
Nu we toch over de (on)betrouwbaar- heid van websites hebben, daarvoor biedt McAfee (van Intel) de prima Engelstalige site: <https://trustedsource.org/>

Een ook kan : [http://www.brightcloud.com/tools/ url-ip-lookup.php](http://www.brightcloud.com/tools/url-ip-lookup.php) u voor mogelijk onbetrouwbare IP-adressen of URL's waarschuwen. Wel elke keer een captcha invullen, zie afbeelding.

En ten slotte mag de site <http://global.sitesafety.trendmicro.com/> in deze opsomming zeker niet onvermeld blijven.

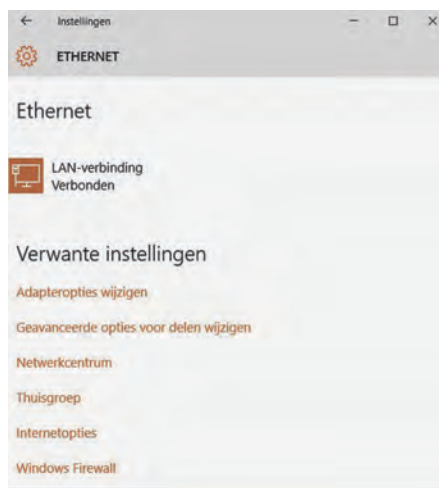
Windows 10, alternatieve methode om van DNS-server te veranderen

Klik op Start of op de Windows-toets en kies **Instellingen** uit het lijstje links beneden (afbeelding 5).



Afbeelding 5

Kies in het vervolgvenster Ethernet. Dat ziet er dan zó uit als in afbeelding 6:



Afbeelding 6

Kies daarin Adapteropties wijzigen. De verdere procedure met rechtsklikken op uw netwerkverbinding is (in dit artikel) eerder beschreven.

DNS Jumper

De taak van het instellen van een ande- re DNS-server, zoals hiervoor beschre- ven, kan overgenomen worden door een klein (gratis) programmaatje: DNS Jumper v2.0. (zie afbeelding onder). Het programma kan de snelste DNS- server zoeken, die op het moment van starten beschikbaar is. Vaak zal dat de 'eigen' DNS-server van je provider zijn. Maar er verschijnen ook andere in het lijstje, die genoemd zijn in het begin: Norton, Google, Open DNS, Comodo, Open NIC.

DNS Jumper 2 is te downloaden van www.sordum.org. De Nederlandse (of eigenlijk Vlaamse) taal is te kiezen via het knopje Options. Het testresultaat kan gesorteerd worden naar naam (in feite landcode), DNS 1, DNS 2 en geme- ten snelheid.



Afbeelding 7

Bedenk wel dat de snelheid een moment- opname is. Een test, enkele seconden erna, geeft al een heel ander resultaat. Ook blijkt uit het lijstje dat niet alle DNS-servers (meer) 'in de lucht' zijn. (Zie afbeelding 7).

Wel duidelijk worden de verschillen in responstijden. In de hier afgebeelde lijst is de snelste 8 ms en de traagste 182 ms (naar beneden gescrold).

De gebruiker kan zelf DNS-serveradres- sen toevoegen. Door weg te vinken kan men een keuze maken voor de te ge- bruiken DNS-server(s). Zie het voor- beeld in afbeelding 8. Gekozen is voor Comodo.



Afbeelding 8

